



**MUZIEK- en
DANSschool
Schoterwerven**

Heerenveen
Ooststellingwerf
Weststellingwerf

ONDERWEG

NAAR

MORGEN

Onderzoek naar de mogelijkheden om de
Muziek- en Dansschool Schoterwerven
te verzelfstandigen

Aangeboden aan het Algemeen Bestuur van de
Muziek- en Dansschool Schoterwerven
op 25 maart 1998

INHOUD

1.	Inleiding	4/5
----	-----------	-----

DEEL 1 Contouren

(reeds eerder gepubliceerd in november 1995)

2.	Het waarom vanuit de instelling	7
a.	Historie	7
b.	Huidige situatie (november 1995)	7
c.	Ontwikkelingen	8
d.	Voorwaarden	9
e.	Knelpunten	10
f.	Waarom willen "we" ergens anders naar toe	11
3.	Het waarom vanuit de afnemer	12
a.	Huidige situatie (november 1995)	12
b.	Ontwikkelingen	12
c.	Voorwaarden	13
d.	Knelpunten	13
e.	Waar naar toe?	
4.	Het waarom vanuit de overheid	14
a.	Huidige situatie (november 1995)	14
b.	Ontwikkelingen	14
c.	Voorwaarden	14
d.	Knelpunten	15
e.	Waar naar toe?	15
5.	De nieuwe instelling	17
a.	Inleiding	17
b.	Missie - Functie - Activiteiten	17
c.	Rechtsvorm	17
d.	Bestuur	17
e.	Huisvesting	17
f.	Personeel	17
g.	Financiering	18
h.	Samenwerking betrokken gemeenten	18
i.	Prestaties en contract	18
j.	Kwaliteit	18

DEEL II Uitwerking

(februari 1998)

A.	MOGELIJKE RECHTSVORM	20
1.	Inleiding	21
2.	De vereniging	21
3.	De Stichting	22
4.	Conclusies en aanbeveling	22
B.	ORGANISATORISCHE EN PERSONELE ASPECTEN	23
1.	Inleiding	24
2.	Huidige formatie en middelen (januari 1998)	24
a.	Huidige formatie niet onderwijzend personeel	24
b.	Huidige formatie onderwijzend personeel	24
c.	Financiën	25
d.	Rechtspositie	25
3.	Benodigde formatie en middelen in de nieuwe situatie	26
a.	Deskundigheden	26
b.	Formatie niet onderwijzend personeel	26
c.	Formatie onderwijzend personeel	26
d.	Personeel m.b.t. beheer en exploitatie gebouwen	26
e.	Rechtspositie	27
f.	Financiën	28
C.	FINANCIERINGSSYSTEMATIEK (w.o. de intergemeentelijke samenwerking)	29
1.	Inleiding	30
2.	Financieringssysteem huidige Gemeenschappelijke Regeling	31
3.	Aandachtspunten bij budgetfinanciering	32
4.	Kader en uitgangspunten	33
5.	Opbouw van de gemeentelijke budgetten in de nieuwe situatie	35
a.	Onderscheid product "basisfunctie" en product "onderwijs/activiteiten"	35
b.	Bepaling van het budget voor het product "basisfunctie"	35
c.	Het product "onderwijs/activiteiten"	36
6.	De relatie met en tussen de gemeenten	37
7.	Budgetovereenkomst	37
D.	GRONDSLAG VOOR BENODIGDE MIDDELEN	38
1.	Inleiding	39
2.	Samenvatting begroting 1998	40/41
3.	Benodigd budget in de nieuwe situatie	42
4.	Factoren die verschuivingen tussen de onderlinge budgetten per gemeente veroorzaken	43
5.	Tussentijdse toetsing bij colleges van de drie deelnemende gemeenten	43
6.	Samenvatting en conclusie	44
a.	op basis van huidige exploitatie en omvang van onderwijsaanbod	44
b.	op basis van bedragen zoals die genoemd zijn in begroting 1998	44

BIJLAGEN

1. INDELING AANBOD PRODUCT "ONDERWIJS EN ACTIVITEITEN"
2. VOORBEELD SCHEMA OMSCHRIJVING PRODUCTEN.
3. TEKSTVOORSTEL CONVENANT GEMEENTEN HEERENVEEN, OOSTSTELLINGWERF EN WESTSTELLINGWERF M.B.T. MATE VAN INTERGEMEENTELIJKE SAMENWERKING AANGAANDE DE STICHTING MUZIEK- EN DANSSCHOOL SCHOTERWERVEN.

1. Inleiding.

"Onderweg naar morgen".

Het is de titel van een populaire tv-serie die dagelijks door vele kijkers met spanning gevolgd wordt. Wat de serie met de Muziek- en Dansschool Schoterwerven te maken heeft?

Niets, helemaal niets.

De titel echter, typeert en symboliseert een proces van beweging en verandering en dat proces is zo karakteristiek voor het muziek- en dansonderwijs in het algemeen en voor de Muziek- en Dansschool Schoterwerven in het bijzonder.

De inleiding van het jaarverslag 1994 geeft het aan:

Sinds de start van de (nieuwe) Muziek- en Dansschool Schoterwerven in 1989 is er binnen het instituut veel in beweging gezet. Het kan dan ook niet anders dan dat er veel is veranderd. De ene beweging volgt de andere op en er staan nieuwe ontwikkelingen voor de deur. De kerntaken-discussies binnen de gemeenten, met daaraan gekoppeld de ontwikkelingen op het gebied van budgetfinanciering en verzelfstandiging, zullen de komende periode ongetwijfeld nieuwe richtingen aangeven. Op muziekinhoudelijk terrein zullen in de nabije toekomst zeker andere wegen worden ingeslagen. Het onlangs verschenen Inrichtingsplan Muziek zal daarbij als uitgangspunt kunnen dienen en het beleid voor de komende jaren kunnen bepalen.

Het proces van beweging en verandering is vanuit verschillende invalshoeken in gang gezet. Enerzijds vanuit de instelling zelf als gevolg van veranderende inzichten op inhoudelijk gebied. Anderzijds door de gemeentelijke overheid vanuit haar politieke verantwoordelijkheid. Daarnaast is de leerling/cursist niet langer simpelweg de afnemer van het door de instelling bedacht aanbod, maar een kritische "consument" die gevoelig is voor de uitstraling van de instelling.

Kortom, overheid, instelling en cursist hebben ieder voor zich aanzetten gegeven voor een nieuwe visie op de rol van de instellingen in het culturele en maatschappelijke leven.

De afgelopen jaren is dit proces regelmatig gespreksonderwerp geweest binnen de instelling en binnen het bestuur van de instelling.

Budgetfinanciering en verzelfstandiging waren hierin kernwoorden.

Uiteindelijk heeft dit ertoe geleid dat het dagelijks bestuur van de Muziek- en Dansschool de colleges van de drie deelnemende gemeenten heeft gevraagd een onderzoek te mogen doen naar de mogelijkheid en wenselijkheid van een verzelfstandigde instelling. De colleges van de drie gemeenten hebben hiermee ingestemd.

Onderweg naar morgen.

Een proces waarin overheid, instelling en afnemer partners zijn.

In dit proces zijn twee vragen van essentieel belang:

- Waar naar toe/Wat is het doel?
- Op welke wijze wordt dit doel bereikt?

Echter, alvorens deze vragen te kunnen beantwoorden is het noodzakelijk een tweetal andere vragen te stellen:

- WIE willen waar naar toe?
- WAAROM willen "we" ergens anders naar toe?

De vraag WIE ergens anders naar toe willen is hiervoor min of meer beantwoord: overheid, instelling en afnemers hebben aangegeven nieuwe wegen te willen inslaan.

De vraag naar het WAAROM is moeilijker te beantwoorden.

Het is duidelijk dat de drie partijen "belanghebbend" zijn. Omdat de belangen van de drie partijen verschillend zijn, zal de vraag naar het WAAROM dan ook vanuit drie verschillende invalshoeken beantwoord moeten worden.

In DEEL I van deze notitie worden daartoe pogingen gedaan. Tevens worden in deel I de contouren van een nieuw type instelling geschetst. Daarbij worden twee vragen gesteld:

- a. is de beoogde nieuwe instelling politiek haalbaar,
- b. is de beoogde nieuwe instelling reëel haalbaar.

ad a.

DEEL 1 van deze notitie (contouren) is reeds uitvoerig besproken in de vergadering van het Algemeen Bestuur op dinsdag 21 november 1995. Tijdens deze vergadering bleek dat er in bestuurlijke zin zonder meer draagvlak is voor de geschetste contouren. De notitie is destijds dan ook naar de drie betrokken gemeenten gestuurd om af te tasten in welke mate er ook politiek draagvlak is voor de aangegeven richting. In januari 1996 is de notitie in de betreffende raadscommissies aan de orde geweest en is gebleken dat er ook politiek gezien draagvlak is voor de ingeslagen weg.

Na de gemeenteraadsverkiezingen in maart 1998 zullen er diverse wisselingen optreden. Veel nieuwe bestuursleden c.q. college- en/of raadsleden zullen dan een informatie achterstand hebben. Daarnaast zullen de leden die de contourennotitie destijds wel gezien hebben, dit naar alle waarschijnlijkheid niet meer helder voor ogen hebben.

Daarom is besloten om de z.g. contourennotitie (november 1995) samen te voegen met de uitwerkingsnotitie (februari 1998) en er één samenhangend geheel van te maken. Dit is in zekere zin lastig omdat er in de tijd tussen november 1995 en februari 1998 veel is veranderd bij de Muziek- en Dansschool Schoterwerven. Het onderwijsaanbod is veranderd en de personeelsformatie is veranderd. Daarnaast is de rechtspositie per 1 januari 1998 geactualiseerd. Het eerste deel zoals dat voor u ligt, is dan ook min of meer gedateerd en waar staat "huidige situatie" moet gelezen worden "november 1995".

ad b.

Om antwoord te krijgen op de vraag of de nieuwe instelling reëel haalbaar is, is in de periode tussen januari 1996 en januari 1998 een aantal onderdelen nader uitgewerkt.

Daarbij gaat het met name om:

- de personele aangelegenheden, waaronder de personele bezetting en de te volgen rechtspositie
- de rechtsvorm
- de financieringssystematiek, waaronder de intergemeentelijke samenwerking
- consequenties voortvloeiend uit de overdracht

In DEEL 2 van de voor u liggende notitie zijn deze punten nader uitgewerkt en worden diverse aanbevelingen gedaan. Qua uitwerking is de opbouw als volgt:

1. De mogelijke rechtsvorm
2. De organisatorische en personele aspecten
3. De financieringssystematiek, waaronder de intergemeentelijke samenwerking
4. De grondslag voor de benodigde middelen

De hiervoor genoemde aspecten zijn onderzocht door een werkgroep die als volgt was samengesteld:
Voor de gemeente Heerenveen:

Voor de gemeente Ooststellingwerf:

Voor de gemeente Weststellingwerf:

De werkgroep werd gecoördineerd door dhr. _____ directeur van de Muziek- en Dansschool
Op het terrein van de rechtspositie zijn werkzaamheden verricht door _____ die door de gemeente Heerenveen speciaal voor dit onderdeel werd ingehuurd.

Voor wat betreft de beheersvorm voor de gebouwen is er geen onderzoek gedaan. De drie deelnemende gemeenten wensen dit punt pas verder uit te werken op het moment dat er een verzelfstandigde Muziek- en Dansschool is.

ONDERWEG

NAAR

MORGEN

DEEL 1

- HET WAAROM
- CONTOUREN VAN EEN NIEUW TYPE INSTELLING

2. Het waarom vanuit de instelling.

a. **Historie.**

In 1989 zijn de gemeenten Heerenveen, Ooststellingwerf en Weststellingwerf de Gemeenschappelijke Regeling Muziek- en Dansschool Schoterwerven aangegaan.

De regeling voorzag in een onderwijspakket bestaande uit:

- a. Instrumentaal/Vokaal Onderwijs
- b. Opleiding voor korpsleerlingen
- c. Algemene Muzikale Vorming
- d. Dansonderwijs
- e. Orkest- en ensemblespel

Het Instrumentaal/Vokaal onderwijs was qua studieduur gelimiteerd en werd aangeboden met als kern een z.g. Basispakket van 5 jaar. Daarnaast kon in Oost- en Weststellingwerf nog 3 jaar extra onderwijs gevolgd worden binnen een z.g. Toegevoegd Pakket.

Het maximale aantal lessen per onderwijssoort per gemeente, alsmede de lesduurleutel was gelimiteerd en vastgelegd in de Regeling.

In de Gemeenschappelijke Regeling, de Algemene Voorwaarden en in een aantal instructies en verordeningen was vastgelegd op welke wijze de organisatie binnen de instelling haar beslag diende te krijgen.

Een evaluatie na het eerste jaar leerde dat de nieuwe regeling veel knelpunten kende. Daarom werd in het seizoen 90/91 een discussie in gang gezet met als doel de mogelijkheden te zoeken om het muziekonderwijs beter en functioneler in te richten.

Het beleid dat naar aanleiding van deze discussie geformuleerd kon worden richtte zich vooral op flexibiliteit in het onderwijsaanbod en flexibiliteit binnen de organisatie.

Deze flexibiliteit werd in ernstige mate belemmerd door de Regeling en de daaraan gekoppelde financieringssystematiek. Om de gewenste flexibiliteit te bewerkstelligen werd de Regeling in 1994 aangepast.

b. **Huidige situatie (november 1995).**

Onderwijsaanbod.

De wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling in 1994 had tot gevolg dat het hanteren van een Basis- en Toegevoegd Pakket kon worden losgelaten en dat het onderwijsaanbod kon worden uitgebreid. Om verschuivingen binnen de diverse onderwijssoorten mogelijk te maken wordt in de huidige situatie slechts gesproken van een maximum aantal uit te geven docenteneenheden per gemeente en is het maximum per onderwijssoort komen te vervallen.

De fraaie en uitgebreide prospectus geeft voor wat betreft het onderwijsaanbod een goed beeld van de mogelijkheden binnen de instelling.

Huisvesting.

De huisvesting wordt door de afzonderlijke gemeenten ter beschikking gesteld. De lessen worden verzorgd op een drietal hoofdlokaties. Daarnaast wordt er lesgegeven op een tiental dependances.

Personeel.

Het personeel is in dienst van de Muziek- en Dansschool. Daarbij gaat het om:

- docerend personeel	13,6 fte
- administratief medewerker	1 fte
- beheerder (lokatie O'wolde)	1 fte (32 uur)*
- adjunct-directeur	0.5 fte
- directeur	1 fte

Op het personeel is de rechtspositie van de voormalige Streekmuziekschool Schoterwerven van toepassing. Deze volgt de rechtspositie van de gemeente Heerenveen. Bij wijzigingen in de bezoldigings- en rechtspositieregelingen is de Muziek- en Dansschool "meegelift" met de gemeente Heerenveen.

* Aanstelling voor de duur van wachtgelduitkering (31 december 1999)

Financiën.

De financiële administratie wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de gemeente Heerenveen en verzorgd door personeel in dienst van de gemeente Heerenveen waarvan een financieel administratief medewerker (1 fte) gedetacheerd is op de administratie van de Muziek- en Dansschool.

Op grond van het maximaal af te nemen aantal uren per gemeente wordt door het bestuur van de Muziek- en Dansschool Schoterwerven een begroting opgemaakt en vastgesteld.

De toerekening van de kosten naar de afzonderlijke gemeenten is gecompliceerd. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de z.g. variabele en vaste kosten.

De variabele kosten (o.a. salariskosten docerend personeel, reiskosten e.d.) worden aan de afzonderlijke gemeenten toegerekend op basis van het aantal werkelijk afgenomen docenteneenheden. De vaste kosten (o.a. personeelslasten overhead, bureau e.d.) worden aan de gemeenten toegerekend op basis van het aantal inwoners per gemeente.

Ondersteuning Personeel & Organisatie.

De gemeente Heerenveen is gemeente van vestiging en verricht uit dien hoofde een aantal ondersteunende taken op het gebied van personeel en organisatie. Daarbij gaat het met name om de salarisadministratie, aanstellingen/ontslag, juridische zaken e.d.

c. Ontwikkelingen.

In Nederland kennen we verschillende soorten instellingen voor (wat we tegenwoordig noemen) kunsteducatie. Deze instellingen maken de laatste jaren stormachtige ontwikkelingen door. Ze ontpoppen zich steeds meer als een culturele basisvoorziening die een spilfunctie wensen te vervullen in het lokale en regionale culturele leven. Ook de muziek- (en dans)scholen maken deze ontwikkelingen door. De activiteiten op de muziekschool werden tot in het begin van de jaren tachtig gekenmerkt door een accent op individueel georiënteerd, aanbodgericht instrumentaal onderwijs. Momenteel zien we ontwikkelingen die leiden tot een veelzijdig en flexibel centrum voor muziek en in sommige gevallen zelfs breder tot een centrum voor kunst en cultuur met meerdere disciplines. De bestaande taak - de scholingsfunctie - wordt verbeterd, verbreed en aangevuld met nieuwe functies. Het brede scala aan activiteiten is te verdelen in vier functies:

- | | |
|---------------------------|--|
| - Oriëntatiefunctie | Oriëntatie op het cursusaanbod van de instelling, maar ook op de kunsten in bredere zin |
| - Scholingsfunctie | Meerjarige opleidingen en cursussen |
| - Dienstverleningsfunctie | Inspelen op de vraag van derden, inhoudelijk en facilitair |
| - Netwerkfunctie | Wisselwerking met de amateur, de professional en het (potentieel) in kunst geïnteresseerde publiek |

De functies zorgen er gezamenlijk voor dat een instelling de doelstelling van kunsteducatie (receptieve en actieve deelname aan kunst en cultuur) kan waarmaken en op die manier fungeert als culturele spil in de regio. Uiteraard is de op- en uitbouw van deze functies afhankelijk van de lokale omstandigheden. De leeftijdsopbouw en samenstelling van de bevolking, de aan- dan wel afwezigheid van verenigingen voor amateurkunst en professionele kunstinstellingen zoals concertzalen, musea en theaters, maar vooral ook de nauwe samenhang tussen de amateurkunst, professionele kunst en kunsteducatie zijn hierin belangrijke factoren.

Bij de instellingen die zich op deze wijze profileren is sprake van een totaalaanbod en van een integrale aanpak met als gevolg dat de begeleiding van de participanten in hun culturele loopbaan enorm in consistentie toeneemt.

De Muziek- en Dansschool Schoterwerven heeft zich in de afgelopen jaren ontwikkeld in de richting zoals die hierboven is geschetst en in toenemende mate geprofileerd als centrum voor muziek en muziekonderwijs. De ontwikkelingen spitsten zich met name toe op:

- een wezenlijke vernieuwing van de onderwijsvormen
- een verbreding van het onderwijsaanbod
- een betere dienstverlening naar de amateuristische muziekbeoefening
- een toename in het organiseren van bijzondere projecten
- een grotere rol bij de programmering van het concertaanbod in de regio
- samenwerking met andere instellingen in de regio
- inspelen op de vraag en behoefte vanuit de samenleving.

Met het in gang zetten van deze ontwikkelingen is niet een eindpunt bereikt. In tegendeel, het was slecht een aanzet.

Voortgaan op de ingeslagen weg leidt uiteindelijk tot een levendig en actief centrum waar iedereen op een persoonlijke manier kan leren omgaan met muziek en dans. Dit omgaan met muziek en dans resulteert in een persoonlijke culturele loopbaan, waarin afhankelijk van ideeën, behoeften en wensen verschillende accenten kunnen worden gelegd. Er wordt deelgenomen aan het culturele leven, waarin de professionele kunst, amateurkunst en kunsteducatie onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden. De oude vertrouwde muziek- (en dans)school heeft plaats gemaakt voor een flexibele organisatie met korte lijnen en een flexibele financiering: een onderneming.

d. Voorwaarden.

Om een dergelijke onderneming gestalte te geven moet uiteraard aan verschillende voorwaarden worden voldaan. Een aantal essentiële facetten in dit ontwikkelingsproces passeren in grote lijnen de revue.

Management.

Essentieel is dat de instelling beschikt over een professioneel management.

Dit houdt onder meer in: leiding geven aan en verantwoordelijkheid dragen voor alle aspecten van de organisatie en daarop kunnen worden afgerekend. Kortom, een integraal management.

Financiën.

Instellingen voor kunsteducatie zoals de Muziek- en Dansschool, werken deels met subsidie van de lokale overheid en deels met eigen inkomsten. Om het management en de instelling de mogelijkheden te bieden tot een zakelijker bedrijfsvoering te komen, is het noodzakelijk dat een flexibele financierings-systematiek gehanteerd wordt. Daarbij gaat de voorkeur uit naar budgetfinanciering.

Medewerkers.

De instelling nieuwe stijl wordt gekenmerkt door het feit dat alle medewerkers - onderwijzend en niet onderwijzend - bijdragen aan dat ene totaalproduct. Dat betekent dat de docenten niet langer uitsluitend met hun eigen (individuele) cursisten te maken krijgen en dat er meer onderscheid in verschillende taken zal ontstaan. Voorwaarde is dan ook dat de instelling beschikt over een zeer gedifferentieerd team medewerkers. Breed inzetbare docenten, specialisten, projectleiders, coördinatoren en ontwikkelaars maken onderdeel uit van dit team. Omdat de taken van de medewerkers sterk uiteenlopen is de mogelijkheid om een flexibel personeelsbeleid te kunnen voeren essentieel. Naast de aanstellingen op basis van (les)uren moeten ook aanstellingen op basis van taken tot de mogelijkheden behoren.

Voor wat betreft de werkzaamheden die door niet onderwijzend personeel worden uitgevoerd heeft de instelling medewerkers in dienst. Het gaat in dit geval onder meer om conciërges, een financieel administratief medewerker en een medewerker op het gebied van personeelszaken.

Innovatie.

Iedere instelling met een gezonde bedrijfsvoering ontwikkelt zich voortdurend en heeft dan ook permanent innovatiecapaciteit nodig. Naast de bereidheid tot verandering bij personeel bestaat die innovatiecapaciteit uit nieuwe deskundigheid, tijd en geld. Hiermee dient in de voorwaardenscheppende sfeer rekening te worden gehouden.

Accommodatie.

Uiteraard dient de instelling te beschikken over accommodaties waarin de beoogde ontwikkelingen gestalte kunnen krijgen. Naast de lesruimtes dient de instelling ruimtes beschikbaar te hebben voor een groot scala aan activiteiten zoals muziekbeluisteren, video's bekijken, instrumenten bouwen, oefenen en met computers werken. Een audiostudio met analoge en/of digitale opnamemogelijkheden en een centrale presentatieruimte die (akoestisch) geschikt is voor koor- en orkestrepitities en concerten behoren tot de vaste uitrusting van de instelling nieuwe stijl. Voor de activiteiten op dansgebied is een goed geoutilleerde balletzaal onontbeerlijk.

De accommodaties dienen zowel buiten als binnen uitstraling te hebben.

De inrichting van de ruimtes dient passend te zijn bij de sfeer van de specifieke activiteiten. Flexibiliteit is ook in dit geval een kernwoord.

Om op het gebied van beheer en exploitatie een doelmatig en efficiënt beleid te kunnen voeren is het noodzakelijk dat het beheer van de accommodatie bij de instelling ligt.

e. **Knelpunten.**

Management.

Een Gemeenschappelijke Regeling heeft voordelen maar ook nadelen. Ten aanzien van een slagvaardig management heeft een Gemeenschappelijke Regeling en de daaraan gekoppelde verordeningen en instructies, zeker nadelen.

De besluitvormingsprocedures zijn lang en de mate waarin bevoegdheden op managementniveau zijn gedelegeerd zijn in dit opzicht (te) beperkt.

"Produkten".

De beoogde flexibiliteit in het onderwijsaanbod wordt belemmerd door o.a.

- * Het niet snel kunnen inspelen op ontwikkelingen vanuit de maatschappij als gevolg van de vastlegging van het aanbod in de jaarlijks vast te stellen Algemene Voorwaarden.
- * De moeizame ontwikkeling van wezenlijk nieuwe onderwijsvormen en didactische werkvormen omdat het merendeel van het huidige personeel hiertoe niet in staat is.
- * De moeizame ontwikkeling van nieuwe functies en disciplines omdat die in de huidige situatie formeel niet tot de taak van de instelling behoren.

Personeel.

Hoewel de instelling in de huidige situatie over medewerkers beschikt die voor hun taak zijn berekend is het zeer de vraag in welke mate het huidige team gestalte kan geven aan de instelling nieuwe stijl.

De afgelopen jaren is er (landelijk) voortdurend op het muziek- en dansonderwijs bezuinigd. Bezuinigen op muziekonderwijs betekent in de praktijk een afname van het totaal aantal lesuren en een verkorting van de lesduursleutel. De lesduursleutel is in de huidige situatie dermate kort geworden dat voor veel docenten de ruimte om didactisch op een creatieve en flexibele manier werkzaam te zijn, zeer beperkt is. Het gevolg hiervan is dat een groot aantal docenten in een "verkrampde" situatie terecht is gekomen en nauwelijks in staat is deze situatie los te laten.

Het is duidelijk dat er veel van de medewerkers gevraagd zal worden op het gebied van instelling en inzet. Verandering (welke dan ook) houdt onzekerheid en wellicht risico in. De bereidheid om het veranderingsproces te ondergaan zal voor een groot deel afhangen van de aard en omvang van de onzekerheden die gepaard gaan met de veranderingen.

Het is ook de vraag in welke mate het besef leeft dat verandering inherent is aan de huidige maatschappij en dat zekerheid en stabiliteit nauwelijks meer geboden kunnen worden.

Hieraan gekoppeld speelt de vraag in welke mate het personeel de veerkracht en flexibiliteit kan en wil opbrengen om dit in veranderingsproces mee te gaan.

Rechtspositie is een kernwoord.

Werkgelegenheid is een tweede kernwoord waarop misschien een groter accent ligt dan voorheen.

Financieringssystematiek.

De huidige financieringssystematiek is uitermate complex en dientengevolge een ernstige belemmering voor de ontwikkeling van de beoogde instelling.

Aan die complexiteit ligt een aantal oorzaken ten grondslag.

- a. Het verschil in activiteiten die al dan niet kostendekkend moeten zijn;
- b. Het verschil in activiteiten waarvan de lesgeldopbrengst al dan niet inkomensafhankelijk is;
- c. Het verschil in groepsgrootte per onderwijssoort;

Het gevolg hiervan is dat de netto kostprijs per uur per onderwijssoort verschilt.

In de toerekening naar de afzonderlijke gemeenten wordt met een gemiddeld uurtarief gewerkt.

Omdat de afname van onderwijs(soorten) ieder jaar per gemeente verschilt is sturing nauwelijks mogelijk en geeft de afrekening niet een juist beeld van de werkelijke kosten per gemeente.

Marketing

Voor een onderneming is het een essentiële voorwaarde om zich zo goed mogelijk te profileren naar (potentiële) cursisten en nieuwe doelgroepen. Marketing is hierin een kernwoord.

In de huidige situatie kan daar zowel in financiële als ook in personele zin te weinig aandacht aan worden geschonken.

I.

Waarom willen "we" ergens anders naar toe.

Het lijkt kommer en kwel. Niets is echter minder waar.

De Muziek- en Dansschool Schoterwerven heeft zich ontwikkeld tot een actief en levendig instituut waarbinnen op inhoudelijk en organisatorisch gebied veel in positieve zin is veranderd.

Echter, "Regeren is vooruitzien" en "Stilstand is achteruitgang".

Het besef dat het beter kan, dat er meer in zit, dat het rendement hoger kan, maar vooral ook het doel om het muziek- en dansonderwijs op langere termijn veilig te stellen, zijn de belangrijkste drijfveren om het veranderingsproces aan te gaan.

3. Het waarom vanuit de afnemer.

a. Huidige situatie (november 1995).

Onderwijsaanbod.

De Muziek- en Dansschool Schoterwerven biedt een gevarieerd aanbod aan onderwijssoorten waarop de (potentiële) cursisten/leerlingen zich kunnen inschrijven.

Hoewel in zekere zin vraag en aanbod op elkaar worden afgestemd, wordt uiteindelijk het aanbod, de duur en de inhoud van de lessen eenzijdig door de school bepaald.

Cursisten.

Het feit dat het aanbod van de Muziek- en Dansschool gevarieerd is heeft uiteraard tot gevolg dat een zeer divers publiek hiervan gebruik maakt.

De lessen/cursussen worden gevolgd door jong en oud en alle lagen van de bevolking zijn binnen de Muziek- en Dansschool vertegenwoordigd. De verdeling is uiteraard afhankelijk van het karakter van de onderwijssoort.

Hoewel er bij de Muziek- en Dansschool geen gedegen onderzoek naar is gedaan, bestaat de indruk dat het verloop onder de leerlingen/cursisten aanzienlijk is.

Een groot aantal leerlingen/cursisten maken (te) kort gebruik van de diensten die door de Muziek- en Dansschool worden aangeboden. Er is dan ook geen sprake van structurele begeleiding in de persoonlijke culturele loopbaan.

Financiën.

De prijs die de cursisten voor de lessen/cursussen moeten betalen wordt door het bestuur c.q. de politiek bepaald. In een aantal gevallen is het lesgeld inkomensafhankelijk.

De betalingsplichtigen ontvangen eens per jaar een nota die vervolgens in een aantal termijnen betaald kan worden.

Lokaties.

De lessen worden op drie hoofdlokaties verzorgd. Sommige soorten onderwijs worden eveneens in dependances verzorgd.

Ontwikkelingen.

We zien een ontwikkeling waarin de huidige leerling/cursist wensen heeft.

Wensen op het gebied van o.a.:

- het aanbod aan activiteiten
- persoonlijke begeleiding,
- deskundigheid van de docenten/begeleiders
- faciliteiten en accommodaties

In het onlangs verschenen Inrichtingsplan Muziek wordt hier volop aandacht aan besteed.

Omdat het aanbod van veel instellingen in zekere zin beperkt is en veel instellingen niet kunnen of willen inspelen op de wensen van de cursist/leerling, zien we een autonome ontwikkeling van nieuwe muziekculturen.

Een aantal jaren geleden hebben we kunnen zien hoe de Lichte Muziek zich buiten de traditionele muziekcultuur om ontwikkelde. Ondanks het feit dat er op muziekscholen (en conservatoria) nauwelijks iets aan Lichte Muziek werd gedaan, ontwikkelde deze tak zich sterk.

Een zelfde verschijnsel zien we op dit moment b.v. op het terrein van de computer en muziek.

Volledig onafhankelijk van de muziekscholen ontstaat er een omvangrijke cultuur waarbinnen jong en oud zich bezig houdt met het componeren, arrangeren en musiceren via de computer.

Een totaal andere markt ontwikkelt zich binnen het reguliere onderwijs. Steeds vaker komt de vraag vanuit het basis- en/of voortgezet onderwijs om een specifiek en op maat gesneden aanbod.

Ongetwijfeld zullen er in de toekomst nog andere markten ontstaan. Het vrijetijdsgedrag van de bevolking is sterk aan verandering onderhevig en de gevolgen hiervan hebben ongetwijfeld consequenties voor de muziekscholen.

c. **Voorwaarden.**

Om in te kunnen spelen op de hiervoor geschetste ontwikkelingen biedt de traditionele muziekschool niet voldoende mogelijkheden. Er zal dan ook veel meer sprake zijn van een muziek- en danscentrum dan van muziek- en dansschool.

Om aan de vraag vanuit de samenleving tegemoet te kunnen komen is het een voorwaarde dat de instelling marktgericht en flexibel kan opereren.

d. **Knelpunten.**

Aanbod.

De huidige instellingen kunnen doorgaans geen aanbod op maat leveren.

Niet qua activiteiten, niet qua onderwijssoort, maar ook niet qua genre.

Het aanbod wordt eenzijdig door de instelling bepaald en is zeer beperkt.

In veel gevallen hebben de instellingen niet het personeel voorhanden om in te spelen op de vraag. Zo zijn er nauwelijks docenten Lichte Muziek, is er geen deskundigheid op gebied van computers, of zijn er geen docenten die werkzaam kunnen zijn binnen het reguliere onderwijs.

Lesduur Instrumentaal/Vokaal en Hafabra-onderwijs.

Ook qua tijdsduur zijn er weinig mogelijkheden voor maatwerk.

In de meeste gevallen moet de leerling/cursist een verbintenis aangaan voor een jaar, waarbij een wekelijkse les het uitgangspunt is. De lesduursleutel is per fase voor alle leerlingen even lang.

Mogelijkheden om gemotiveerde of getalenteerde leerlingen langer les te geven zijn er nauwelijks.

Lokaties.

Een gevolg van de huidige structuur is dat het onderwijs slechts op een aantal hoofdlokaties wordt verzorgd. In een aantal gevallen is dit een drempel om deel te nemen aan het onderwijs.

Soms (b.v. bij het reguliere onderwijs) is het noodzakelijk dat het onderwijs op andere lokaties wordt gegeven. Ook bij het aanbod aan koren en korpsen is het een voorwaarde dat de lessen "aan huis" worden gegeven. In de huidige situatie is dit vaak niet realiseerbaar omdat b.v. het budget om andere lokaties te huren te beperkt is of omdat de docenten het qua planning niet kunnen realiseren.

Imago.

De muziekschool in het algemeen heeft het imago saai en oubollig te zijn.

Je gaat er uitsluitend naar toe voor de muziekles.

De drempel is voor velen dan ook te hoog.

Het gevolg hiervan is dat een groot potentieel nimmer in aanraking komt met de instelling en het heil op muzikaal terrein ergens anders probeert te vinden.

e. **Waar naar toe?**

Het is duidelijk dat de consument meer wil dan dat ene wekelijkse lesje.

Mogelijkheden om samen te spelen, deel te nemen aan vele activiteiten, maar ook het gebruik maken van de faciliteiten van de instelling staan op het wensenlijstje van de afnemer. Vanuit de consument gezien gaat het om een instelling waar geen nee te koop is.

4. Het waarom vanuit de overheid.

a. Huidige situatie (november 1995).

De in de tachtiger jaren doorgevoerde decentralisatie in de sector kunsteducatie hield onder meer in dat de gemeentelijke overheden de verantwoordelijkheid kregen voor de formulering en uitvoering van het lokale beleid. Kunsteducatie is sindsdien een essentieel gemeentelijk beleidsterrein.

In dat kader zijn in 1989 de gemeenten Heerenveen, Ooststellingwerf en Weststellingwerf de Gemeenschappelijke Regeling Muziek- en Dansschool Schoterwerven aangegaan.

In deze regeling zijn de betrokken gemeenten overeengekomen gezamenlijk het openbaar orgaan, de Muziek- en Dansschool Schoterwerven in stand te houden. De taak van de instelling is het verzorgen van muziek- en dansonderwijs.

Deze taak, maar ook de bijbehorende bestuursbevoegdheden van raden en colleges van B en W van de drie betrokken gemeenten zijn overgedragen aan het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur van de Muziek- en Dansschool.

Het bestuur opereert autonoom. Echter, door de aard van de benoeming en de samenstelling van het bestuur is sturing vanuit de eigen gemeentelijke politiek impliciet aanwezig.

De gemeente Heerenveen is gemeente van vestiging. Op grond hiervan verzorgt deze gemeente het (ambtelijk) secretariaat, de financiële administratie en de personeels- en salarisadministratie.

b. Ontwikkelingen.

Op vele terreinen zien we dat de overheid terugtreedt om meer ruimte te laten aan de markt en aan de eigen verantwoordelijkheid van het individu: het particulier initiatief.

Dat zien we terug in de vele verzelfstandigingsoperaties, maar we zien dat ook in de voortdurende bezuinigingen. Omdat ook gemeenten niet aan die bezuinigingen ontkomen is het niet verwonderlijk dat de gemeenten zich gedwongen zien zich te bezinnen op hun rol in cultuur-politiek opzicht.

Eén van de vragen daarbij is, op welke wijze de overheid haar cultuur-politieke doelstellingen kan verwezenlijken zonder de uitvoering daarvan op zich te nemen. Het gaat in dat verband met name om de vraag in welke mate de overheid nog betrokken is (of wil blijven) bij dat particulier initiatief, in welke mate de overheid financieel bijdraagt en kan sturen.

Dit leidt zonder meer tot discussies over kerntaken, bedrijfsmatig werken, budgettering, maar ook tot discussies over sponsoring, publiek-private samenwerking, privatiseren, verzelfstandigen of afstoten. In deze discussies speelt het onderscheid tussen politiek-ideologische en instrumentele overwegingen een centrale rol.

Bij de politiek-ideologische overwegingen gaat het met name om de opvattingen met betrekking tot de rol van de overheid. De instrumentele overwegingen hangen (overigens net als de politiek-ideologische) samen met de financiële situatie. Er is minder geld en daarom meer aandacht voor efficiency van beleidsprocessen en de effectiviteit van beleidsproducten. Er is steeds meer oog voor rendement.

Zonder dat sprake is van het feit dat de gemeenten Heerenveen, Oost- en Weststellingwerf zich onttrekken aan hun verantwoordelijkheid voor de vervulling van de taken op het gebied van muziek- en dansonderwijs, signaleren we wel ontwikkelingen waarbij ervan wordt uitgegaan dat onafhankelijkheid, d.w.z. meer verantwoordelijkheid en beleids- en uitvoeringsvrijheid voor de Muziek- en Dansschool leidt tot mogelijkheden om bedrijfsmatiger, slagvaardiger en marktgerichter te kunnen opereren.

Tevens zien we bij deze gemeenten een toenemende behoefte om, voor wat betreft de Muziek- en Dansschool, de kosten beter te kunnen beheersen en een toenemende vraag naar rendement.

c. Voorwaarden.

Om in te kunnen spelen op de hiervoor genoemde ontwikkelingen is het noodzakelijk dat er in de voorwaarde scheppende sfeer mogelijkheden worden gecreëerd, waardoor een grotere zelfstandigheid en verantwoordelijkheid op onderwijskundig, organisatorisch en financieel gebied bewerkstelligd kan worden.

Bestuurlijk/organisatorisch betekent dit een andere verdeling van bevoegdheden en verantwoordelijkheden tussen overheid en instelling: in bestuurlijk/organisatorische zin vermindert de rol van de politiek.

Om op financieel gebied de kosten beter te kunnen beheersen en de zelfstandigheid en doelmatigheid van de instelling te bevorderen is een flexibele financieringssystematiek een essentiële voorwaarde.

d. **Knelpunten.**

In de huidige situatie kan onmogelijk aan de hiervoor genoemde voorwaarden worden voldaan omdat de huidige bestuursconstructie flexibiliteit en doelmatigheid ernstig in de weg staat.

De financieringssystematiek die momenteel gehanteerd wordt is complex. Beheersing van de kosten is dan ook nauwelijks realiseerbaar. De open-eind financiering resulteerde de afgelopen jaren, mede door de indirecte en daardoor marginale sturing op programma en begroting, in beduidende overschrijdingen.

e. **Waar naar toe?**

Het is duidelijk dat het vanuit de drie gemeenten zeer wenselijk is om terug te treden en het muziek- en dansonderwijs over te laten aan een private organisatie.

Privatiseren wordt in een VNG-publicatie omschreven als: "een bestuurlijk-organisatorische ingreep, waarbij een taak onder minder directe overheidsinvloed wordt gesteld, of zelfs geheel aan die invloed wordt onttrokken". Met andere woorden: alle veranderingen in de voorzieningswijze van een dienst of goed, waarbij de inbreng van particulieren toeneemt ten opzichte van die overheid, tot en met het punt waarop sprake is van afstoting van de activiteit zonder meer.

In het algemeen worden er drie vormen van privatisering onderscheiden:

- uitbesteden
- overlaten
- afstoten

Bij afstoten van taken neemt de overheid in het geheel geen verantwoordelijkheid meer voor de taak, ook niet in de voorwaardescheppende sfeer. Met betrekking tot de Muziek- en Dansschool Schoterwerven is hiervan geen sprake. Overname door de private sector en stopzetting van de subsidiëring betekent zonder meer het verdwijnen van de taakuitvoering.

In het geval van uitbesteden, blijft de verantwoordelijkheid van de vervulling van de taak bij de overheid, maar de uitvoering wordt uitbesteed. De overheid omschrijft daarbij nauw aan welke eisen de uitvoering moet voldoen.

Dit staat haaks op de wens van de gemeenten om de instelling bedrijfsmatiger, slagvaardiger en marktgerichter te laten opereren.

Overlaten lijkt daarom een betere keus.

Hoewel de gemeenten uiteraard borg staan voor de voorziening als zodanig en voor de continuïteit daarvan, wordt de uiteindelijke verantwoordelijkheid met betrekking tot de inhoud van de taakuitvoering niet of niet meer door de overheid gedragen, maar door de private sector.

De gemeenten voeren hiertoe een voorwaardescheppend beleid en dragen in geval van de Muziek- en Dansschool deels zorg voor de financiering.

Het muziek- en dansonderwijs overlaten aan de private sector houdt opheffing van de huidige Gemeenschappelijke Regeling in. Daarvoor in de plaats komt een private instelling met als kenmerk een grote vrijheid in de inrichting van de eigen bedrijfsvoering.

Het opheffen van de Gemeenschappelijke Regeling kan consequenties hebben voor het personeel. Het gaat dan met name om de rechtspositie.

In dit kader kunnen er grofweg twee rechtsposities onderscheiden worden:

- de CAO Kunstzinnige Vorming (voor privaatrechtelijke instellingen)
- het Reglement Ambtenaren Kunstzinnige Vorming (voor publiekrechtelijke instellingen)

Beide rechtsposities zijn momenteel aan verandering onderhevig, met dien verstande dat ze in toenemende mate op elkaar worden afgestemd.

In de huidige situatie wordt het RAKV gevolgd door het personeel in dienst van de Muziek- en Dansschool Schoterwerven. Omdat de rechtsposities (zeker in de toekomst) meer op elkaar zullen worden afgestemd lijkt het niet zinvol de huidige rechtspositie te wijzigen.

In dat geval zou voor de private instelling een z.g. B3 status kunnen worden aangevraagd.

De gemeenten blijven dan ook nog in zekere mate betrokken bij de instelling, hetgeen in de overgangsfase waardevol kan zijn.

Om de afstemming en continuïteit van het muziek- en dansonderwijs te waarborgen gaan de gemeenten Heerenveen, Oost- en Weststellingwerf een vorm van samenwerking aan. Deze samenwerking zou zich niet meer moeten richten op het beheren en besturen van de instelling, maar op de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid voor het bestaansrecht van de instelling door voldoende afname van muziek- en dansonderwijs te garanderen. Daarnaast is intergemeentelijke samenwerking geboden om doelen, doelgroepenbeleid, lesgeldtarieven e.d. op elkaar af te stemmen. De wijze waarop die samenwerking geconcretiseerd wordt zal in een volgend stadium nader moeten worden uitgewerkt. Het werkgebied van de nieuwe instelling beperkt zich daarom voorlopig tot het huidige werkgebied.

Voor wat betreft het financieringsmodel wordt gestreefd naar een vorm van budgetfinanciering. Daarbij is het huidige budget het uitgangspunt.

In de praktijk zal moeten blijken of dit al dan niet haalbaar is.

Indien dit haalbaar is wordt het budget (geïndexeerd) vastgesteld voor een nog nader te bepalen aantal jaren.

Uiteraard zullen eventuele calamiteiten nimmer binnen dit budget kunnen worden opgevangen.

In de nieuwe opzet is er nadrukkelijk ruimte voor de instelling om eigen activiteiten te ontwikkelen en zelf inkomsten te verwerven.

5. De nieuwe instelling.

a. Inleiding.

Zoals hiervoor reeds is aangegeven is de afgelopen jaren het proces van beweging en verandering vanuit verschillende invalshoeken in gang gezet.

Overheid, instelling en cursist hebben ieder voor zich aanzetten gegeven voor een nieuwe visie op de rol van de instellingen in het culturele en maatschappelijke leven.

Nu er in de voorgaande hoofdstukken wat dieper op de vraag naar het "waarom" is ingegaan en ook is aangegeven in welke richting door de belanghebbende partijen gedacht wordt, zijn de ingrediënten voor handen om een nieuw type instelling te omschrijven.

In het kader van deze notitie gebeurt dat ook in hoofdlijnen.

b. Missie - Functie - Activiteiten.

Culturele instellingen hebben een missie. Die missie spitst zich voor wat betreft de Muziek- en Dansschool Schoterwerven toe op cultuurspreiding en cultuurparticipatie en kan worden opgesplitst in de volgende functies:

- Oriëntatiefunctie Oriëntatie op het cursusaanbod van de instelling, maar ook op de kunsten in bredere zin
- Scholingsfunctie Meerjarige opleidingen en cursussen
- Dienstverleningsfunctie Inspelen op de vraag van derden, inhoudelijk en facilitair
- Netwerkfunctie Wisselwerking met de amateur, de professional en het (potentieel) in kunst geïnteresseerde publiek

De instelling bevordert dit door activiteiten op het gebied van educatie en vorming en biedt daartoe de volgende mogelijkheden:

- lessen en cursussen in de disciplines muziek en dans
- uitvoeringen en concerten
- bijzondere projecten
- facilitaire dienstverlening
- innovatie en ontwikkeling

c. Rechtsvorm.

De instelling is een private organisatie: een non-profit instelling, waarbij de Stichtingsvorm het meest voor de hand ligt.

De statuten van de nieuwe stichting worden in gezamenlijk overleg opgesteld.

Gezien de rechtspositionele aspecten (zie 4e) kan voor de nieuwe instelling een z.g. B3 status worden aangevraagd.

d. Bestuur.

Het bestuur is een onafhankelijk bestuur bestaande uit particulieren die op grond van hun deskundigheden zijn gekozen. De rol van een Algemeen Bestuur spitst zich toe op de beleidsbepaling en op het toezicht houden. Een Dagelijks Bestuur is meer bedrijfsgericht.

e. Huisvesting.

Om de activiteiten verantwoord te kunnen uitvoeren beschikt de instelling over een adequate huisvesting. De instelling beheert en exploiteert de gebouwen. Of de instelling de gebouwen in eigendom heeft, huurt of om niet ter beschikking krijgt moet nader worden uitgewerkt.

f. Personeel.

Om uitvoering te geven aan de missie, de functies en de activiteiten heeft een instelling een aantal medewerkers in dienst die op velerlei terrein flexibel inzetbaar zijn.

Daarbij gaat het om zowel onderwijzend als ook niet-onderwijzend personeel.

In de huidige situatie worden diverse werkzaamheden uitgevoerd door personeel dat niet in dienst is van de Muziek- en Dansschool: conciërgetaken Rinkelbom, financiële administratie, salarisadministratie, personeelswerk, secretariaat, juridische zaken.

De nieuwe instelling heeft voor deze taken medewerkers in dienst, of besteedt in sommige gevallen de werkzaamheden uit.

De medewerkers zijn beroepskrachten die beschikken over een zodanige kennis of ervaring dat een verantwoorde uitvoering van taken is gewaarborgd. De arbeidsvoorwaarden voor het personeel in dienst van of werkzaam voor de instelling komen overeen met de geldende collectieve arbeidsvoorwaarden. Op een B3 instelling is het RAKV van toepassing.

g. Financiering.

Inkomstenbronnen.

De kosten die betrekking hebben op de instelling worden gedekt door de volgende inkomstenbronnen:

- Subsidies deelnemende gemeenten
- Bijdrage afnemers
- Inkomsten uit andere bronnen

Subsidies.

De gemeentelijke subsidie worden verstrekt in de vorm van een taakstellend budget.

Uitgaande van het huidige budget sluiten de gemeenten voor een nader vast te stellen periode een contract met de instelling.

Bijdrage afnemers.

De afnemers dragen bij in de kosten van de nieuwe instelling.

Deze bijdrage zal per activiteit verschillend zijn.

De betrokken gemeenten blijven betrokken bij de uitgangspunten die gehanteerd dienen te worden. Daarbij gaat het met name om de vraag of er wel of geen inkomensafhankelijke lesgeldregeling gehanteerd wordt. Daarnaast is de vraag aan de orde in welke mate de gemeenten bepaalde activiteiten gesubsidieerd willen hebben. Grofweg gaat het er dan om welke activiteiten wel en welke niet kostendekkend zijn. Bij de activiteiten die niet kostendekkend zijn, zal aangegeven moeten worden in welke mate er door de gemeenten gesubsidieerd wordt.

Inkomsten uit andere bronnen.

Binnen de nieuwe instelling is er ruimte om inkomsten te verwerven uit andere bronnen dan de gemeentelijke subsidies en de bijdrage door de afnemers.

Daarbij kan gedacht worden aan inkomsten uit verhuur van gebouwen, maar ook aan inkomsten uit b.v. sponsoring.

Deze inkomsten zullen niet als een structureel gegeven beschouwd kunnen worden. De exploitatie van de nieuwe instelling zal dan ook nimmer op deze inkomstenbronnen gebaseerd kunnen worden. Wel kunnen deze bronnen voor extra faciliteiten, voorzieningen en/of activiteiten benut worden.

h. Samenwerking betrokken gemeenten.

Uitgaande van het feit dat de betrokken gemeenten de instelling integraal in stand wensen te houden, zullen de activiteiten uitvoering geven aan het gemeentelijk beleid op het terrein van kunst en cultuur, zoals dat is aangegeven in de specifieke beleidsnota's.

De betrokken gemeenten garanderen in gezamenlijkheid het bestaansrecht van de instelling. Deze samenwerking wordt vastgelegd in een samenwerkingscontract.

i. Prestaties en contract.

De instelling stelt een jaarplan op dat dient als basis voor de onderhandelingen met de gemeenten over een af te sluiten contract. De instelling onderhandelt met iedere gemeente afzonderlijk over de te leveren diensten.

De instelling doet na afloop van het boekjaar verslag van de resultaten van de in het contract overeengekomen meetbare prestaties. Als er prestaties zijn geleverd die niet in het jaarplan zijn vermeld, dan wordt hiervan op overeenkomstige wijze verslag gedaan. Als er prestaties zijn opgenomen in het jaarplan die niet geleverd zijn, wordt hiervan de reden vermeld.

De instelling doet na afloop van het boekjaar financieel verslag over de contractperiode.

Het contract bevat minimaal:

- een beschrijving van, of verwijzing naar de gemeentelijke beleidsprioriteit in de betreffende periode;
- een beschrijving van de taken die de instelling binnen de betreffende periode zal uitvoeren;
- een beschrijving van de meetbare prestaties die hierbij worden geleverd;
- het budget dat de gemeente voor het uitvoeren van deze activiteiten beschikbaar stelt voor de betreffende periode;

j. Kwaliteit.

Bij beoordeling van kwaliteit van de instelling toetsen de gemeenten deze aan de Erkenningenregeling van de Landelijke Stichting Kwaliteitsbewaking Kunstzinnige Vorming en Amateurkunst.

A. DE MOGELIJKE RECHTSVORM

1. Inleiding.

Bij verzelfstandiging moet de huidige Gemeenschappelijk Regeling worden opgeheven. Dat kan (en moet) gelijktijdig door de drie gemeenteraden gebeuren. Tegelijk wordt dan ook door de raden het besluit genomen om de taken van de huidige Gemeenschappelijke Regeling met de daarbij behorende middelen over te dragen aan een nieuw op te richten private instelling.

Deze nieuwe instelling moet een rechtsvorm krijgen die enerzijds voldoet aan de eisen die gesteld mogen worden aan een instelling met een publiek karakter en anderzijds voldoende armslag biedt om als een gezonde onderneming te kunnen opereren.

Binnen het Nederlands bestel zijn diverse vormen van rechtspersonen mogelijk, maar in het kader van een verzelfstandigde Muziek- en Dansschool komen (omdat er geen winstdeling aan bestuurders of leden plaatsvindt) slechts de verenigingsvorm of de stichting in aanmerking.

In dit hoofdstuk worden kort de verschillen tussen de vereniging en de stichting opgesomd en wordt een aanbeveling gedaan voor een te kiezen rechtsvorm.

2. De vereniging.

Een vereniging is een voor een bepaald doel opgerichte rechtspersoon die leden heeft.

Het bestuur van de vereniging wordt (behoudens bij oprichting) benoemd door de algemene ledenvergadering. In beginsel zijn de bestuurders afkomstig uit de leden, maar de statuten kunnen het mogelijk maken dat ook buitenstaanders tot bestuurder worden benoemd. Ook kunnen de statuten bepalen dat een deel van de bestuurders (mits minder dan de helft) door andere personen dan de leden worden benoemd.

Leden zijn personen die toegang hebben tot de algemene ledenvergadering en in die vergadering (of via een ledenraad) hun stem mogen uitbrengen. Niet alleen natuurlijke personen kunnen lid zijn van een vereniging. Ook is het mogelijk om rechtspersonen (zoals b.v. de stichting of vereniging zelf) of samenwerkingsverbanden lid te laten zijn van een vereniging.

Een vereniging kan donateurs hebben. Een donateur is geen lid omdat hij de vereniging uitsluitend financieel steunt.

Aan de statuten van een vereniging wordt een aantal formele eisen gesteld. Zo moet daarin zijn opgenomen:

- de naam van de vereniging (het woord "vereniging" hoeft daarin niet voor te komen)
- het doel van de vereniging
- wat de verplichtingen van de leden ten opzichte van de vereniging zijn en de wijze waarop deze verplichtingen kunnen worden opgelegd
- op welke wijze de algemene ledenvergadering wordt bijeengeroepen
- de bestemming van het batig saldo van de vereniging na ontbinding

Onderwerpen die niet verplicht in de statuten moeten worden opgenomen, kunnen ook worden vastgelegd in ander vorm. Daarbij kan gedacht worden aan een huishoudelijk reglement, tuchtregels, besluiten e.d.

3.

De Stichting.

Een stichting is een rechtspersoon die geen leden kent en die met behulp van een daartoe bestemd vermogen een in de statuten vermeld doel beoogt te verwezenlijken.

De stichting wordt opgericht door middel van een afzonderlijke notariële akte (of door middel van een openbaar testament). In de oprichtingsakte worden de statuten van de stichting opgenomen.

Aan de statuten van een stichting wordt een aantal formele eisen gesteld. Zo moeten daarin o.a. worden opgenomen:

- de naam van de stichting; daarin moet het woord stichting worden opgenomen
- het doel van de stichting
- de wijze van benoeming en ontslag van de bestuurders
- de bestemming van het batig saldo van de stichting na ontbinding

De eerste bestuurders van de stichting worden veelal bij oprichting aangewezen. De wijze van benoeming van opvolgers is in de statuten geregeld. In dat kader zijn er verschillende regelingen mogelijk:

- coöptatie: de bestuurders worden benoemd door het bestuur zelf
- de bestuursleden worden benoemd door bepaalde in de statuten aangewezen personen
- de statuten geven bepaalde personen het recht om nieuwe bestuursleden voor te dragen; het bestuur mag daaruit kiezen en in bijzondere, in de statuten geregelde gevallen, daarvan afwijken.

4.

Conclusies en aanbeveling.

Bij de keuze tussen een stichting en vereniging is vooral het besluitvormingsmodel van belang. In een vereniging kan de besluitvorming op democratische wijze plaatsvinden. Bij de stichting vindt besluitvorming plaats binnen het bestuur, dat veelal zelf verantwoordelijk is voor benoeming van nieuwe bestuursleden.

Indien er gekozen zou worden voor een vereniging zou het denkbaar zijn dat ouders van leerlingen (of de leerling zelf of de betaler) lid zijn van de Muziek- en Dansschool. Omdat besluitvorming op democratische wijze plaats dient te vinden ligt het gevaar op de loer dat de besluitvormingstrajecten lang zijn.

Omdat een verzelfstandigde instelling juist gebaat is bij snelle besluitvorming is de verenigingsvorm niet wenselijk en is de stichtingsvorm de enige reële optie voor een verzelfstandigde Muziek- en Dansschool, mits daarin voldoende inspraak is gewaarborgd.

Ook op andere plaatsen zien we dat verzelfstandigde instellingen voor kunstzinnige vorming stichtingen zijn.

B. ORGANISATORISCHE

EN

PERSONELE

ASPECTEN

1. **Inleiding**

Dit hoofdstuk beoogt inzicht te verschaffen in de organisatorische en personele aspecten die voortvloeien uit een verzelfstandiging van de Muziek- en Dansschool.

In dit hoofdstuk wordt de huidige situatie (januari 1998) beschreven alsmede de nieuwe situatie die bij verzelfstandiging noodzakelijk is.

2. **Huidige formatie en middelen (januari 1998).**

a. **Huidige formatie niet onderwijzend personeel.**

Ten behoeve van de Muziek- en Dansschool worden op diverse terreinen werkzaamheden verricht. Het hierbij betrokken niet onderwijzend personeel kan in de volgende categorieën worden verdeeld:

- in dienst van de Muziek- en Dansschool
- in dienst van de gemeente Heerenveen en gedetacheerd bij de Muziek- en Dansschool
- in dienst van de gemeente Heerenveen en "op afstand" werkzaam voor de MDS
- personeel in dienst van de betreffende gemeente en gerelateerd aan de lokatie

De formatie die hiermee gepaard gaat wordt uitgedrukt in fte's op basis van een 36-urige werkweek.

* **In dienst van de Muziek- en Dansschool:**

directie:	- directeur	1 fte
administratie:	- administratief medewerker	0.5 fte
	- administratief medewerkster	0.9 fte
automatisering:	- systeembeheerder	0.5 fte
P.R./werving	- coördinator uitvoeringsactiviteiten	0.5 fte
beheer:	- beheerder lokatie Oosterwolde (voor de duur van de aanstelling; aanstelling in kader vanwachtgeld)	32 uur per week

* **In dienst van de gemeente Heerenveen en gedetacheerd bij de Muziek- en Dansschool:**

financiële administratie:	- financieel administratief medewerker	1 fte
---------------------------	--	-------

* **In dienst van de gemeente Heerenveen en "op afstand" werkzaam voor de MDS**

ambtelijke ondersteuning:	- salaris-/personeelsadministratie	} gemiddeld ca. 12 uur p.w.
	- administrateur	
	- bestuurlijk secretariaat	} gemiddeld ca. 3 uur p.w.
	- archief	

* **In dienst van de betreffende gemeente en gerelateerd aan de lokatie**

beheer/schoonmaak	- conciërges Rinkelborn	1,5 fte
	- schoonmaakster lokatie Wolvega	14 uur per week

Daarnaast zijn er de specifiek gebouw-afhankelijk werkzaamheden zoals onderhoud, tuinonderhoud e.d. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd door medewerkers van de betreffende gemeenten of worden uitbesteed aan derden.

b. **Huidige formatie onderwijzend personeel.**

In de Gemeenschappelijke Regeling is het aantal uren per gemeente en daarmee dus ook de formatie voor het onderwijzend personeel vastgelegd. Deze formatie bedraagt 13,6 fte.

Ca. 35 docenten vullen deze formatie in; voor het merendeel in deeltijd.

c. **Financiën.**

De salarispost voor de formatie in dienst van de Muziek- en Dansschool is uiteraard terug te vinden in de begroting. Voor de formatie personeel in dienst van de gemeente Heerenveen en gedetacheerd bij, of "op afstand" werkzaam voor de Muziek- en Dansschool zijn in de begroting 1998 de volgende bedragen opgenomen:

- financieel administratief medewerker	f 91.500,-
- ondersteuning **	f 27.670,-

(salaris-/personeelsadministratie, financiële ondersteuning, secretariaats- en archiefwerkzaamheden, personeelszaken)

In de begroting wordt tijdelijk een bedrag opgenomen voor de beheerder lokatie Oosterwolde. Het betreft hier een aanstelling in het kader van wachtgeld. De mogelijkheid is aanwezig dat de beheerder in het voorjaar van 1998 gebruik maakt van de FPU regeling. Vanaf dat moment beschikt de lokatie Oosterwolde niet over een beheerder/conciërge.

De conciërges lokatie Rinkelbom zijn in dienst van de gemeente Heerenveen. Voor deze formatie is geen bedrag opgenomen in de begroting van de Muziek- en Dansschool.

De lokatie Wolvega beschikt niet over een conciërge/beheerder. Er is een schoonmaakster in dienst van de gemeente Weststellingwerf die voor 14 uur per week belast is met het schoonmaken van het gebouw. Ook hiervoor is dus geen bedrag opgenomen in de begroting van de Muziek- en Dansschool.

Kosten voor de gebouwen en de specifieke gebouw-afhankelijke werkzaamheden zijn niet opgenomen in de begroting van de Muziek- en Dansschool.

** Het bedrag voor ondersteuning staat in geen enkele verhouding tot de uren zoals die genoemd staan onder pt. a.

Het kwantificeren van uren die expliciet en uitsluitend voor de Muziek- en Dansschool worden verricht is moeilijk in te schatten omdat veel werkzaamheden in zekere zin verweven zijn met de reguliere taken. In de praktijk blijkt overigens dat de hoeveelheid werk die voor de MDS verricht wordt niet in verhouding staat tot het genoemde aantal uren. Kortom: er te veel werk en te weinig geld in verhouding tot het aantal beschikbare uren.

d. **Rechtspositie.**

Per 1 januari 1998 is de rechtspositie van het personeel geactualiseerd.

Dit betekent dat de CAR/UWO met daaraan toegevoegd de bijlage voor het docerend personeel wordt gevolgd. Ook de reiskostenregeling is geactualiseerd (met terugwerkende kracht tot 1 januari 1997).

3. Benodigde formatie en middelen in de nieuwe situatie.

a. Deskundigheden.

Omdat de oude vertrouwde muziek- en dansschool plaats maakt voor een flexibele organisatie met korte lijnen en een flexibele financiering (een onderneming), moeten in de voorwaarde scheppende sfeer mogelijkheden worden gecreëerd, waardoor een grotere zelfstandigheid en verantwoordelijkheid op onderwijskundig, organisatorisch en financieel gebied bewerkstelligd kan worden.

Dit betekent dat de instelling in ieder geval personeel in dienst heeft met deskundigheden op het gebied van management, organisatie, administratie, automatisering, onderwijskundige aspecten, programmering, financiën, personeelszaken, beheer en exploitatie gebouwen.

Deskundigheid op juridisch gebied zou, indien noodzakelijk, kunnen worden ingehuurd.

b. Formatie niet onderwijzend personeel.

Om de verzelfstandigde instelling gestalte te geven is met name binnen het niet onderwijzend personeel een vaste basisformatie noodzakelijk.

Daarbij is het uitgangspunt dat de werkzaamheden worden uitgevoerd door personeel in dienst van de Muziek- en Dansschool (al dan niet in combinatie met andere muziekscholen).

Concreet ingevuld komt dit in grote lijnen neer op:

directie:	- directeur	1 fte
administratie:	- administratief medewerker	0.5 fte
	- administratief medewerkster	0.9 fte
automatisering:	- systeembeheerder	0.5 fte
P.R./werving	- coördinator uitvoeringsactiviteiten	0.5 fte
financiële administratie:	- financieel administratief medewerker	1 fte
personeelszaken**:	- medewerker personeelszaken	0.4 fte

** Zoals onder pt. 2c reeds is aangegeven, staat de hoeveelheid werk op het gebied van o.a. salaris-/personeelsadministratie niet in verhouding tot het aantal beschikbare uren, maar ook niet in verhouding tot het bedrag wat is opgenomen in de begroting. In de nieuwe situatie zullen de werkzaamheden op het gebied van personeelszaken toenemen. Naast de werkzaamheden die in de huidige situatie worden uitgevoerd door de afdeling P&O van de gemeente Heerenveen, zal er een toename van werkzaamheden zijn die veroorzaakt wordt door de ontwikkelingen op het terrein van sociale zekerheden, ARBO, rechtspositie e.d.

De materie op deze terreinen is dermate specifiek en veelomvattend dat deskundigheid vereist is en 0,4 formatie personeelswerk is dan ook een noodzaak.

c. Formatie onderwijzend personeel.

De formatie die nodig blijkt voor het onderwijzend personeel is in zekere mate flexibel en afhankelijk van het pakket "onderwijs en activiteiten" zoals dat door de betrokken gemeenten wordt afgenomen. Om de werkgelegenheid te garanderen zal daarom de huidige formatie van 13,6 fte (incl. 17.25 uur balletonderwijs) het uitgangspunt zijn. Mocht de discussie m.b.t. de financieringssysteematiek resulteren in het gegeven dat de bedragen zoals opgenomen in de begroting 1998 als uitgangspunt dienen dan zal de formatie afnemen, omdat het product "onderwijs/activiteiten" een geringere omvang zal hebben dan in de huidige situatie.

d. Personeel m.b.t. beheer en exploitatie gebouwen.

Omdat er op dit moment geen duidelijkheid is over de wijze waarop de gebouwen beheerd en geëxploiteerd worden, moet in dit stadium een voorbehoud worden gemaakt over het al dan niet in dienst hebben van personeel op dit gebied. Vanuit de Muziek- en Dansschool lijkt het gewenst het beheer en exploitatie in eigen hand te hebben. Dit houdt in dat er op de drie hoofdlokaties voorzien is in één of meer beheerders/conciërges en dat de horeca-voorziening door medewerkers in dienst van de instelling wordt bediend. Een ander punt van overleg is het onderhoud van de gebouwen alsmede het al dan niet in eigendom hebben.

e. **Rechtspositie.**

De rechtspositie van het personeel van de MDS is reeds per 1 januari 1998 geactualiseerd. Dat betekent dat alle medewerkers de ambtelijke rechtspositie CAR/UWO, zoals vastgesteld door de gemeente Heerenveen volgen. Voor het onderwijzend personeel worden daarenboven de in het landelijk overleg gemeentelijke arbeidsvoorwaarden (LOGA) speciaal voor instellingen voor kunstzinnige vorming vastgestelde bijlagen (zgn. bijlage IV) gevolgd.

Zowel CAR/UWO als bijlage IV worden landelijk "onderhouden". Aanpassingen worden in het landelijk overleg tussen werkgevers- en werknemersvertegenwoordigers vastgesteld. Met deze geactualiseerde rechtspositieregeling loopt MDS mee met de landelijke ontwikkeling. Dat voorkomt veel overleg op lokaal niveau over aanpassingen van rechtsposities. Het verdient dus aanbeveling om ook voor de verzelfstandigde instelling een landelijke rechtspositie te volgen.

Voor instellingen voor kunstzinnige vorming worden landelijk twee rechtspositieregelingen onderhouden:

- A. CAO-kunstzinnige vorming (CAO-KV)
- B. CAR/UWO met bijlage IV

De CAO-KV is speciaal ontwikkeld voor private instellingen kunstzinnige vorming en is bindend verklaard voor de sector. De CAR/UWO is zoals hiervoor uiteengezet een ambtelijke rechtspositieregeling. Bij de CAO-KV kan gekozen worden uit twee salarissystematieken: de salarisregeling zoals gebruikelijk in de private sfeer met afdracht van premies aan de bedrijfsvereniging en de salarisberekening zoals gebruikelijk bij de ambtelijke salarisregeling. De regelingen bij ontslag (WW-wachtgeld) wijken bij de CAO-KV af van de ambtelijke regelingen. Ook op andere punten wijkt de CAO-KV af. Zo zijn er (sinds kort) duidelijke afspraken over de jaartaak (het totaal aantal lesgebonden en niet lesgebonden uren op jaarbasis bij een volledige betrekking). Indien voor MDS gekozen wordt voor de CAO-KV treden er veranderingen op t.a.v. de aansluiting bij het pensioenfonds en de ziektekostenverzekering. De verplichte aansluiting bij het ABP vervalt. Voor het personeel betekent dat dus overgang naar een ander pensioenfonds, het PGGM. Ook de verplichte IZA-aansluiting vervalt. Wel is het mogelijk om tegen nadere afspraken via het IZA een vergelijkbaar ziektekostenpakket af te sluiten. Een verschil met de huidige situatie is verder dat medewerkers die (door een te kleine aanstelling) nu niet bij het IZA zijn aangesloten zich verplicht moeten verzekeren.

MDS kan bij verzelfstandiging ook de CAR/UWO met bijlage IV blijven volgen. Daarmee kan de pensioenvoorziening bij het ABP worden voortgezet. Het ABP heeft sinds enkele jaren de mogelijkheden voor aansluiting van geprivatiseerde instellingen (de zogenaamde B-3 status) weer verruimd. Indien bij het opstellen van de statuten hiermee rekening wordt gehouden kan zelfs sprake zijn van een verplichte deelneming. En dat betekent weer dat ook de deelname aan het IZA kan doorlopen. Voorwaarde voor verplichte aansluiting bij het ABP is wel dat de arbeidsvoorwaarden zo veel mogelijk moeten sporen met die van de overheid. Voor het personeel is het dus aantrekkelijk om ook na privatisering de regeling CAR/UWO met bijlage IV te blijven volgen. Het betekent dat de rechtspositie zo veel mogelijk onveranderd blijft.

Indien gekozen zou worden voor een overstap naar CAO-KV dan zal met het Georganiseerd Overleg besproken moeten worden hoe het zittend personeel zijn rechten kan behouden. De vakorganisaties zullen dit ongetwijfeld als voorwaarde inbrengen voor hun instemming. Dat betekent dat er in ieder geval voor het zittend personeel overgangsbepalingen opgenomen zullen moeten worden in het sociaal plan.

Ten aanzien van de personeelslasten het volgende. Een overgang naar een private rechtspositieregeling heeft voor de instelling in het algemeen een kostenverhogend effect. Uitgaande van een netto-netto garantie voor het personeel brachten eerdere verzelfstandigingsoperaties personeelslastenstijgingen met zich mee tussen de 6 en 12 %. Het cijfer is sterk afhankelijk van de verschillende premiepercentages die in het bruto-netto traject moeten worden toegepast. Om een enigszins betrouwbaar beeld te krijgen van de lastenstijging zou een berekening moeten worden gemaakt door een hierin gespecialiseerd bureau (bijvoorbeeld bureau van Spaendonck te Tilburg). Het ligt in de verwachting dat de ambtelijke en private rechtsposities de komende jaren verder naar elkaar toe zullen groeien. Op termijn zal dat wellicht betekenen dat er één rechtspositie voor instellingen KV landelijk wordt onderhouden.

15 00 20 11 00 7 2 1

Een overstap maken naar de CAO KV betekent dat er binnen de instelling voortdurend rekening moet worden gehouden met twee categorieën personeel: het zittende personeel met rechten en plichten vanuit de CAR/UWO en nieuw personeel met rechten en plichten vanuit de CAO KV. Dit scheidt onduidelijkheid en veel extra werk.

Met ingang van 1 januari 1998 is bij de Muziek- en Dansschool een nieuwe (landelijke) functie- en beloningssystematiek ingevoerd. Deze systematiek is gelijk aan die van de CAO KV. Dit betekent dat nieuw aan te stellen personeel op dezelfde wijze wordt ingeschaald als bij een aanstelling met CAO KV.

Op het gebied van het dragen van risico's (uitval door ziekte, WAO, werkloosheid e.d.) is er momenteel veel in beweging: er is een duidelijke verschuiving naar marktconforme trajecten. Daar wordt nu reeds op ingespeeld en met de deelnemende gemeenten zullen afspraken gemaakt moeten worden over reservevorming en/of het overnemen van risico's die niet binnen de gehanteerde financiering kunnen worden opgevangen.

Er zijn daarom goede argumenten om ook na de verzelfstandiging de CAR/UWO met bijlage IV te blijven volgen.

Voor het personeel betekent het blijven volgen van de CAR/UWO met bijlage IV dat er zo weinig mogelijk verandert: het pensioen blijft bij ABP en ziektekostenverzekering bij IZA blijft mogelijk.

f. **Financiën.**

* **Onderwijzend personeel.**

Onder gelijkblijvende omstandigheden zal de post voor onderwijzend personeel in de nieuwe situatie niet wezenlijk verschillen van de huidige situatie en in die zin kunnen de kosten gedekt worden binnen de reguliere begroting.

* **Niet onderwijzend personeel.**

Indien de gewenste formatie zoals die hiervoor geschetst is, daadwerkelijk op deze wijze wordt ingevuld (w.o. financieel medewerker in dienst van de MDS en 0,4 formatie voor medewerker personeelszaken) dan kan dit niet binnen de reguliere begroting worden gerealiseerd. Omdat de functie medewerker personeelszaken ingeschaald zal moeten worden in 10 zal een uitbreiding van het budget van f 40.000,- noodzakelijk blijken. Tevens is het noodzakelijk een reservering/voorziening op te nemen voor het geval er juridische ondersteuning vereist is.

* **Vervanging.**

Het is noodzakelijk een reserve op te bouwen voor vervanging bij ziekte e.d.

* **Beheer en exploitatie.**

Omdat het niet duidelijk is op welke wijze het beheer en de exploitatie gestalte krijgt, kan hierover op dit moment geen overzicht van worden gegeven. Afhankelijk van de wensen van de betrokken gemeenten vereist dit t.z.t. nader onderzoek.

C. FINANCIERINGSSYSTEMATIEK

Waaronder de intergemeentelijke samenwerking

1. **Inleiding.**

De Werkgroep Privatisering MDS heeft gezocht naar een voor alle betrokken partijen acceptabele financieringssysteem. Daarbij is getracht een systeem te vinden die enerzijds de instelling de beoogde flexibiliteit en bedrijfsmatige zelfstandigheid geeft en anderzijds aansluit bij de subsidiesysteem zoals die momenteel in de betrokken gemeenten gehanteerd wordt. Tevens heeft de werkgroep getracht een systeem te vinden die qua financiële gevolgen, maar ook qua aantal uren onderwijs, zoveel mogelijk aansluit bij de huidige feitelijke situatie.

In hoofdstuk 4, de financieringsgrondslag, wordt aangegeven wat de omvang van het budget is dat de verzelfstandigde instelling jaarlijks voor de exploitatie nodig heeft. De vraag doet zich daarbij voor hoe dit budget zich verhoudt tot de huidige begroting 1998, maar meer nog hoe de verdeling van de kosten over de drie gemeenten er bij de nieuwe systeem uit gaat zien.

In hoofdstuk 3 komen naast deze inleiding (pt.1) de volgende punten aan de orde:

2. financieringssysteem huidige Gemeenschappelijke Regeling
3. aandachtspunten bij budgetfinanciering
4. kader en uitgangspunten
5. opbouw en vaststellen van het budget in nieuwe situatie
 - a. huidige exploitatie
 - b. geen kostendrager waarin alle kosten zijn verdisconteerd
 - c. onderscheid product "basisfunctie" en product "onderwijs/activiteiten"
 - d. het budget voor het product "basisfunctie"
 - e. het budget voor het product "onderwijs/activiteiten"
6. samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeenten
7. budgetovereenkomst

2. Financieringssystematiek huidige Gemeenschappelijke Regeling.

De huidige financieringssystematiek is historisch gegroeid.

Om de bijdrage van de afzonderlijke gemeenten te berekenen wordt er een onderscheid gemaakt tussen de z.g. vaste kosten en variabele kosten.

De vaste kosten, zijnde de personeelslasten overhead, overige goederen en diensten en de kapitaalslasten, worden op basis van de werkelijk gemaakte kosten per jaar verdeeld over de drie deelnemende gemeenten naar rato van de inwoneraantallen per gemeente.

De variabele kosten zijn de kosten voor docerend personeel (incl. reiskosten, vervanging e.d.) minus de lesgeldinkomsten. De toerekening van de werkelijke variabele kosten naar de afzonderlijke gemeenten geschiedt naar rato van de werkelijk afgenomen docenteneenheden per gemeente. De prijs van een docenteneenheid wordt bepaald door het totaal aan werkelijke kosten minus het totaal aan binnengekomen lesgeld te delen door het werkelijk aantal uitgegeven aantal docenteneenheden.

De toerekening van de variabele kosten naar de afzonderlijke gemeenten is in zekere mate complex.

Die complexiteit wordt veroorzaakt door o.m.

- de mate waarin activiteiten al dan niet kostendekkend zijn,
- het verschil in groepsgrootte per onderwijssoort,
- het verschil in activiteiten waarvan de lesgeldopbrengst al dan niet inkomensafhankelijk is.

Er zijn "dure" lessoorten (b.v. hafabra), goedkope (b.v. AMV) en zelfs kostendekkende (b.v. ballet). De netto kosten per uur per onderwijssoort verschillen dan ook sterk.

Omdat er bij de toerekening van de variabele kosten naar de afzonderlijke gemeenten met een gemiddelde prijs per docenteneenheid wordt gewerkt, geeft de afrekening geen juist beeld van de werkelijk gemaakte kosten per gemeente.

De complexiteit neemt nog eens extra toe door de problematiek m.b.t. de toerekening van de z.g. leegstanduren. Dat zijn uren die als garantie-uren moeten worden uitbetaald, terwijl er geen leerlingen zijn. Naast deze (ongewenste) leegstand wordt in een aantal specifieke gevallen bewust leegstand gecreëerd om bij de desbetreffende docent tijd beschikbaar te houden voor bijzondere onderwijsprojecten.

Het zijn met name deze factoren die maken dat in de huidige systematiek de jaarlijkse afrekening niet alleen afwijkt van de begroting, maar ook bij de toerekening van de kosten de afzonderlijke gemeenten voor verrassingen plaatst.

Daarnaast is er nog een aspect van een geheel andere orde: de huidige financieringssystematiek is een z.g. open eind financiering. In de begroting werd niet (of in onvoldoende mate) gereserveerd voor onvoorziene kosten zoals b.v. kosten voor vervanging bij ziekte met als gevolg dat de afrekening bij voortdurende hoger is dan de begroting.

Om dit ongewenste aspect uit te sluiten zal bij de nieuwe instelling daarom sprake zijn van een taakstellend (=vast) budget.

3. **Aandachtspunten bij budgetfinanciering.**

Budgetfinanciering voor een instelling voor kunstzinnige vorming zoals de Muziek- en Dansschool Schoterwerven is niet nieuw. Een aantal instellingen werkt reeds met deze systematiek. Daarbij gaat het echter om instellingen die slechts met één gemeente te maken hebben.

Het vinden van een geschikte vorm van budgetfinanciering voor de Muziek- en Dansschool is ingewikkeld als gevolg van enerzijds het werken binnen meerdere gemeenten en anderzijds het diverse aanbod aan soorten producten. Het vaststellen van de budgetten per gemeente en het definiëren van de te leveren prestaties zijn in dat verband de belangrijkste aandachtspunten.

In dat kader zullen de volgende vragen beantwoord moeten worden:

- a. hoeveel betaalt de gemeente (nu en straks) en
- b. wat krijgt men er voor terug, maar in dit geval ook
- c. hoe wordt bewaakt dat (in tegenstelling tot de huidige situatie) de ene gemeente niet onnodig voor de andere betaalt
- d. hoe wordt bewaakt dat bij eenzijdige bezuinigingen de nadelige gevolgen daarvan niet worden afgewend op de overige deelnemende gemeenten

ad a. **Hoeveel betaalt de gemeente.**

In de huidige situatie bestaat de uiteindelijke gemeentelijke bijdrage uit de som van de vaste en variabele kosten. Aan de verrekening van de variabele kosten ligt een systematiek ten grondslag die gebaseerd is op gemiddelden. In de nieuwe situatie zou een model gehanteerd moeten worden waarbij de betreffende gemeente de werkelijke prijs betaalt voor de afgenomen producten.

ad b. **Wat krijgt men terug voor het beschikbare budget.**

In de huidige Gemeenschappelijke Regeling is nauwkeurig omschreven hoe het onderwijspakket er per gemeente qua omvang uit moet zien.

In de afgelopen jaren is een begin gemaakt met de herstructurering van het muziekonderwijs. Nieuwe onderwijssoorten zoals de Instrumentale Oriëntatie in het basisonderwijs, Koor- en/of Korpsscholing en de Koristenopleiding zijn opgenomen in het aanbod.

Wijzigingen in het onderwijsaanbod zijn moeizaam te realiseren, omdat de financiële vertaalslag in uitgegeven uren per gemeente lastig is.

In de nieuwe situatie zal een model gehanteerd moeten worden waarin op eenvoudige wijze en zonder financiële consequenties verschuivingen binnen het onderwijspakket kunnen plaatsvinden. Ook zal duidelijk moeten kunnen worden aangegeven welke prestatie er per gemeente voor het beschikbare budget geleverd wordt. Duidelijk moet worden wie aangeeft hoe het pakket er uit ziet. Doet de instelling op basis van het beschikbare budget een totaal-aanbod aan de gemeente of "koopt" de gemeente bepaalde producten bij de instelling. Kortom wat is de rolverdeling tussen gemeente en instelling in de samenstelling van het pakket.

ad c. **Hoe wordt bewaakt dat de ene gemeente niet voor de andere betaalt.**

Zoals reeds aangegeven wordt in het huidige financieringsmodel niet afgerekend per onderwijssoort, maar wordt gewerkt met een gemiddeld uurtarief. Zo betaalt de ene gemeente in zekere mate voor de andere. In voorgaande jaren toen er nog gewerkt werd met een Basis- en Toegevoegd Pakket was dat nog meer het geval.

In de nieuwe situatie zou een model gehanteerd moeten worden waarin de gemeenten betalen voor datgene wat zij met de instelling zijn overeengekomen.

ad d. **Hoe wordt bewaakt dat bij eenzijdige bezuinigingen de nadelige gevolgen daarvan niet afgewend worden op de overige deelnemende gemeenten.**

De drie deelnemende gemeenten achten zich gezamenlijk verantwoordelijk voor de instandhouding van de Muziek- en Dansschool Schoterwerven. Dit betekent dat er gezocht moet worden naar een systematiek waarbij de intergemeentelijke samenwerking gegarandeerd is, maar waarbij ook is uitgesloten dat bij eenzijdige bezuinigingen de nadelige gevolgen daarvan afgewend worden op de overige gemeenten.

4. **Kader en uitgangspunten.**

Bij het zoeken naar een nieuwe financieringssysteem is uitgegaan van het kader zoals dat is omschreven in deel 1, hoofdstuk 5: De nieuwe instelling.

Onder pt. 5b is met betrekking tot de missie, functie en activiteiten het volgende aangegeven:

Culturele instellingen hebben een missie. Die missie spits zich voor wat betreft de Muziek- en Dansschool Schoterwerven toe op cultuurspreiding en cultuurparticipatie en kan worden opgesplitst in de volgende functies:

- *Oriëntatiefunctie* *Oriëntatie op het cursusaanbod van de instelling, maar ook op de kunsten in bredere zin*
- *Scholingsfunctie* *Meerjarige opleidingen en cursussen*
- *Dienstverleningsfunctie* *Inspelen op de vraag van derden, inhoudelijk en facilitair*
- *Netwerkfunctie* *Wisselwerking met de amateur, de professional en het (potentieel) in kunst geïnteresseerde publiek*

De instelling bevordert dit door activiteiten op het gebied van educatie en vorming en biedt daartoe de volgende mogelijkheden:

- *lessen en cursussen in de disciplines muziek en dans*
- *uitvoeringen en concerten*
- *bijzondere projecten*
- *facilitaire dienstverlening*
- *innovatie en ontwikkeling*

Bij de missie, functie en activiteiten wordt uitgegaan van een integrale aanpak. Dit betekent dat er sprake is van een brede en lange begeleiding. Dit in tegenstelling tot de huidige situatie, waarin de leerling/cursist doorgaans uitsluitend een wekelijkse muziek- of dansles volgt, is de afnemer veelvuldig te gast bij de instelling: voor de les, deelname aan bijzondere projecten, bezoeken van concerten, samenspelen met anderen en noem maar op. Integratie is in de nieuwe situatie een kernwoord. Het in 1994 verschenen Inrichtingsplan Muziek, waarmee het bestuur van de instelling heeft ingestemd, geeft hiervan een duidelijk beeld.

Omdat de beoogde situatie sterk verschilt van de huidige, zal het muziek- (en dans)onderwijs in de komende jaren ongetwijfeld aan verandering onderhevig zijn. Het zal niet meer gaan om op zichzelf staande onderwijssoorten, maar om een totaalproduct "onderwijs". Met deze nieuwe situatie heeft de instelling meer mogelijkheden om met dit totaalproduct nog beter invulling aan het gemeentelijk beleid zoals dat per gemeente in de Cultuurnota's is omschreven.

Onder pt. 5g is met betrekking tot de financiering het volgende opgenomen:

De kosten die betrekking hebben op de instelling worden gedekt door de volgende inkomstenbronnen:

- *Subsidies deelnemende gemeenten*
- *Bijdrage afnemers*
- *Inkomsten uit andere bronnen*

Subsidies.

De gemeentelijke subsidies worden verstrekt in de vorm van een taakstellend budget.

Uitgaande van het huidige budget sluiten de gemeenten voor een nader vast te stellen periode een contract met de instelling.

Bijdrage afnemers. (cursist/leerling)

De afnemers dragen bij in de kosten van de nieuwe instelling.

Deze bijdrage zal per activiteit verschillend zijn. De deelnemende gemeenten blijven betrokken bij de uitgangspunten die gehanteerd dienen te worden. Daarbij gaat het met name om de vraag of er wel of geen inkomensafhankelijke lesgeldregeling gehanteerd wordt. Daarnaast is de vraag aan de orde in welke mate de gemeenten bepaalde activiteiten gesubsidieerd willen hebben. Grofweg gaat het er dan om welke activiteiten wel en welke niet kostendekkend zijn. Bij de activiteiten die niet kostendekkend zijn, zal aangegeven moeten worden in welke mate er door de gemeenten gesubsidieerd wordt.

Inkomsten uit andere bronnen.

Binnen de nieuwe instelling is er ruimte om inkomsten te verwerven uit andere bronnen dan de gemeentelijke subsidies en de bijdrage door de afnemers.

Daarbij kan gedacht worden aan inkomsten uit verhuur van gebouwen, maar ook aan inkomsten uit b.v. sponsoring. Deze inkomsten zullen niet als een structureel gegeven beschouwd kunnen worden. De exploitatie van de nieuwe instelling zal dan ook nimmer op deze inkomstenbronnen gebaseerd kunnen worden. Wel kunnen deze bronnen voor extra faciliteiten, voorzieningen en/of activiteiten benut worden.

Omdat het muziek- en dansonderwijs in de toekomst zal veranderen en omdat er qua activiteiten wordt uitgegaan van een integrale aanpak, is flexibiliteit een sleutelwoord. De wijze waarop het budget per gemeente wordt vastgesteld moet ruimte laten om deze flexibiliteit in te bouwen.

Samenvattend: bij dit financieringsvoorstel zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- * De drie gemeenten zetten het huidige (gemeentelijke) beleid voort. Dat wil zeggen er liggen aan de verzelfstandiging en de daaraan gekoppelde budgetfinanciering geen bezuinigingen ten grondslag. Het totaalbudget blijft gehandhaafd.
- * Vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het voortbestaan van het muziek- en dansonderwijs leveren de gemeenten de financiële basis voor de (nieuwe) Muziek- en Dansschool Schoterwerven.
- * De omvang van de budgetten per gemeente komt overeen met de omvang van de gemeentelijke bijdrage in de huidige situatie.
- * Er is een objectieve berekeningsgrondslag om de budgetten per gemeente vast te stellen en er is een duidelijke omschrijving van de te leveren producten. In geval van uitbreiding of inkrimping kan op deze berekeningsgrondslag worden teruggevallen.
- * Er wordt uitgegaan een "schoon" budget. Over frictiekosten worden t.z.t. afzonderlijke afspraken gemaakt. In dit verband kan gedacht worden aan o.m.:
 - IZA- en wachtgeldverplichtingen oude samenwerkingsverband Schoterwerven,
 - kosten die voortvloeien uit een andere financieringssystematiek
 - kosten die voortvloeien uit de verzelfstandiging
- * De gemeenten subsidiëren de instelling op basis van een integrale aanpak.
- * Per gemeente kan een gedifferentieerd onderwijspakket worden aangeboden.
- * Afspraken over een inkomensafhankelijke lesgeldregeling en de hoogte van de leselden gelden gemeenschappelijk voor de drie gemeenten. De gemeenten geven slechts op hoofdlijnen aan hoe deze regeling er uit ziet. De concrete invulling wordt door de instelling gedaan.
- * Indien er na verloop van tijd structurele inkomsten zijn uit andere bronnen dan de gemeentelijke bijdrage en de bijdrage door de afnemers, dan worden die inkomsten meegenomen in de begroting. In de startsituatie wordt er nog geen post inkomsten uit andere bronnen opgenomen.

Op basis van deze uitgangspunten is een aantal financieringsmodellen denkbaar. Bij al deze modellen moet onderscheid gemaakt worden tussen de wijze waarop het budget wordt vastgesteld en de jaarlijkse besteding daarvan.

Het budget wordt voor een nader te bepalen aantal jaren vastgelegd. De uiteindelijke aanwending van het budget, in de vorm van het te leveren onderwijsprogramma, kan per jaar verschillen. Dit is afhankelijk van de wensen vanuit iedere gemeente, ontwikkelingen in de markt en de mate waarin de instelling hierop kan inspelen en nieuw beleid kan realiseren.

5. **Opbouw van de gemeentelijke budgetten in nieuwe situatie.**

In de opbouw en vaststelling van het budget is een kostendrager een essentieel gegeven. In de wijze waarop deze kostendrager wordt berekend is een aantal varianten mogelijk.

De meest eenvoudige variant om een kostendrager vast te stellen is om de totale kosten te delen door het aantal uren zoals dat in de begroting is opgenomen. Dit geeft een productprijs waarin alle kosten zijn verdisconteerd, zowel de kosten voor het onderwijs zelf (b.v. docentkosten) als ook de kosten om het onderwijs te realiseren (b.v. overhead). De budgetten zouden kunnen worden toegerekend op basis van de hoeveelheid afgenomen onderwijs, uitgedrukt in docenteneenheden (c.q. uren) en de normering zou plaats kunnen vinden op basis van docenteneenheden waarin alle kosten zijn verdisconteerd.

Volgens de werkgroep is dit model niet gewenst voor de Muziek- en Dansschool. Immers, indien één van de drie gemeenten minder uren afneemt, dan werkt dit uiteraard ook door in de kosten voor de overhead. Omdat deze kosten beperkt beïnvloedbaar zijn, zal de prijs per docenteneenheid stijgen en zullen die kosten dan ten laste komen van de beide andere gemeenten. Vermindering van uren door één gemeente heeft dus zeer nadelige gevolgen voor de beide andere gemeenten.

Een andere en complicerende factor in deze systematiek is het feit dat de instelling verschillende soorten onderwijs verzorgt waarvan de netto kostprijs onderling sterk van elkaar verschilt. Indien er met een gemiddelde uurprijs wordt gerekend, heeft uitbreiding met "dure" uren een negatief effect op de prijs van andere uren en heeft uitbreiding met "goedkope" uren het omgekeerde effect op de prijs van andere uren. Vermindering heeft eveneens naar beide kanten effect op de prijs van de andere uren.

a. **Onderscheid product "basisfunctie" en product "onderwijs/activiteiten".**

Omdat het model met een kostendrager op basis van een productprijs waarin alle kosten zijn opgenomen niet aan te bevelen lijkt voor de Muziek- en Dansschool is gezocht naar systematiek waarin onderscheid wordt gemaakt tussen de twee functies van de instelling.

De Muziek- en Dansschool is een culturele instelling met een scholingsfunctie en daarnaast een netwerk-, oriëntatie- en dienstverleningsfunctie.

De scholingsfunctie wordt in de nieuwe systematiek aangemerkt als het product "onderwijs/activiteiten". De andere functies worden gezien als een product "basisfunctie". Zonder financiële steun van de drie gemeenten heeft de Muziek- en Dansschool als culturele instelling geen bestaansrecht en het is met name deze "basisfunctie" die door de drie deelnemende gemeenten gezamenlijk gegarandeerd moet worden. In de voorgestelde financieringssysteematiek is daarom een onderscheid aangebracht tussen het product "basisfunctie" Muziek- en Dansschool (de voorziening/het apparaat) en het product "onderwijs/activiteiten". Het budget bestaat dan ook uit deze twee componenten, waarbij de kosten van de "basisfunctie" over de gemeenten worden verdeeld naar het aantal inwoners per gemeente en de kosten van het product "onderwijs/activiteiten" worden gerelateerd aan het door de desbetreffende gemeente af te nemen onderwijsprogramma.

b. **Bepaling van het budget voor het product "basisfunctie".**

In de huidige begroting en jaarrekening wordt onderscheid gemaakt tussen "vaste" (niet lesgebonden) en "variabele" (lesgebonden) kosten en wordt voor wat betreft de vaste kosten met exacte cijfers gewerkt (inwoners en daadwerkelijke kosten) en voor wat betreft de variabele kosten met gemiddelden (gemiddeld uurtarief voor zowel uitgaven als inkomsten).

Zoals gezegd worden in de nieuwe systematiek deze begrippen niet meer gehanteerd en wordt een scheiding gemaakt tussen het budget voor het product "basisfunctie" en het budget voor het product "onderwijs/activiteiten". Hoewel het begrip basisfunctie concreet is omschreven is de hoogte van het totaalbudget voor dit product afhankelijk van diverse factoren.

De kosten voor de basisfunctie zullen voor het merendeel bestaan uit kosten die in de huidige situatie omschreven worden als "vaste kosten". Omdat een deel van de huidige vaste kosten wordt aangewend om het product "onderwijs/activiteiten" te realiseren, zullen deze worden toegerekend aan het product "onderwijs/activiteiten".

150832011000735

c. Het product "onderwijs/activiteiten".

Het onderwijspakket zoals dat door de Muziek- en Dansschool wordt aangeboden is zeer divers met als gevolg dat er een groot onderscheid is in lessoorten, lesduur en lesgeldtarieven. Dit feit, gecombineerd met het gegeven dat er in de nieuwe instelling wordt uitgegaan van een integrale aanpak, maakt het lastig om een éénvormig product "onderwijs en activiteiten" te definiëren met één kostprijs. Mede vanuit het streven naar outputfinanciering is het wenselijk het budget vast te stellen op basis van de door iedere gemeente af te nemen onderwijs- en activiteitenprogramma.

Deze onderwijs- en activiteitenprogramma's worden door de instelling aangeboden in nauwkeurig omschreven curriculae. De criteria die gehanteerd worden bij de omschrijving van de producten, zijn dat:

- de producten duidelijk en éénduidig omschreven worden
- de producten kwantificeerbaar zijn
- er een causale relatie bestaat tussen de kosten en de producten
- er een aanwijsbare kwaliteit per product is

Uitgaande van de functies van de instelling kan het product "onderwijs en activiteiten" op verschillende manieren worden ingedeeld.

In dat kader kan b.v. gedacht worden aan oriënterende lessen, jaarlessen, korte cursussen, openbare presentaties en concerten, advisering en dienstverlening aan derden, experimenten/innovatie e.d.

Voor wat betreft een gangbare en werkbare indeling wordt verwezen naar de bijlage 1.

De omschrijving van de producten kan schematisch als volgt worden weergegeven:

- naam van het product
- soort
- discipline
- definitie
- omschrijving en toelichting
- fasering, opbouw en duur
- frequentie
- periode van het jaar
- aantal weken per jaar
- aantal adviesuren
- kostensoorten en totale kosten
- deelnemersbijdrage
- prestatie-indicatoren
- verkoopprijs

In bijlage 2 is een voorbeeld van een dergelijke omschrijving weergegeven.

In de huidige Gemeenschappelijke Regeling is het onderwijspakket vastgelegd door de drie deelnemende gemeenten. De gemeente is in zekere zin opdrachtgever en klant tegelijk. Dit gegeven heeft onder meer tot gevolg dat er weinig ruimte is voor nieuwe markten. In de nieuwe situatie nemen de gemeenten het product "onderwijs en activiteiten" af van de verzelfstandigde instelling en zal bij de samenstelling van het aanbod rekening gehouden worden met het beleid c.q. de wensen van de afzonderlijke gemeenten. Ook zal het aanbod afgestemd worden op andere marktpartijen. Daarbij kan gedacht worden aan instellingen voor regulier onderwijs, instellingen voor kinderopvang, maar ook aan commerciële instellingen. Het is niet op voorhand noodzakelijk dat deze nieuwe markten zich bevinden binnen de grenzen van de huidige Gemeenschappelijke Regeling.

6. De relatie met en tussen de gemeenten.

In het voorjaar van 1996 is binnen het Dagelijks Bestuur van de Muziek- en Dansschool een discussie gevoerd over de mate van intergemeentelijke samenwerking bij het sluiten van een budgetovereenkomst met de verzelfstandigde instelling. In deze discussie is tevens de doelgroep- en inkomensafhankelijke bijdrageregeling en de vaststelling van de hoogte van de leselden betrokken.

De discussie resulteerde in het besluit dat

- a. de basisfunctie door de drie gemeenten samen wordt gefinancierd en
- b. de mate van intergemeentelijke samenwerking wordt vastgelegd in een convenant tussen de gemeenten Heerenveen, Ooststellingwerf en Weststellingwerf.

In dit convenant wordt onder meer vastgelegd dat de afzonderlijke gemeenten een aantal gelijklopende artikelen opnemen in de per gemeente af te sluiten budgetovereenkomsten om op die wijze gestalte te geven aan de intergemeentelijke samenwerking. De gemeenten kunnen er voor kiezen om een convenant voor een periode van 4 jaar af te sluiten.

Een tekstvoorstel voor een dergelijk convenant, inclusief een voorstel voor de gelijklopende artikelen, is als bijlage 3 bijgevoegd.

7. Budgetovereenkomst

De gemeenten Heerenveen, Ooststellingwerf en Weststellingwerf sluiten afzonderlijk een budgetovereenkomst met de nieuwe verzelfstandigde instelling.

De budgetovereenkomst kan in principe eerst worden afgesloten voor een periode van 2 jaar en vervolgens steeds voor een periode van 4 jaar.

In deze budgetovereenkomsten zijn minimaal de gelijklopende artikelen opgenomen zoals die zijn vastgelegd in het convenant.

**D. GRONDSLAG
VOOR
BENODIGDE MIDDELEN**

1. **Inleiding.**

Om te kunnen beoordelen of de hiervoor omschreven systematiek ook daadwerkelijk toepasbaar is en of met de financiële consequenties voor de drie gemeenten ook de geformuleerde uitgangspunten gestand kunnen worden gedaan is het voorgestelde model cijfermatig uitgewerkt en worden alternatieven voor het vaststellen van het startbudget beschreven.

Hierbij moet het volgende worden opgemerkt:

* Eenmalige berekening.

De financieringssystematiek en de daarbijbehorende cijfermatige uitwerking dient als grondslag voor de vaststelling van het budget 1999 van de verzelfstandigde instelling. Met ander woorden: het is een eenmalige berekening.

* Begroting 1998 als basis.

De uitwerking is gebaseerd op de cijfers van de begroting 1998 (inclusief begrotingswijziging 1998).

* Beheerder gebouw Oosterwolde.

Omdat de discussie m.b.t. het beheer van de gebouwen nog gevoerd moet worden zijn de kosten voor de beheerder van het gebouw in Oosterwolde niet meegenomen in de becijfering.

* Kosten voor vervanging.

In de begrotingen tot en met die van 1994 waren geen kosten voor vervanging (b.v. in verband met ziekte, zwangerschap, ouderschap e.d.) en wachtgeld (b.v. in verband met garanties) opgenomen. De afgelopen jaren veroorzaakten met name deze kosten de overschrijdingen. Daarom is voor het eerst in de begroting van 1995 een bescheiden bedrag (f 36.000) opgenomen. In de begroting 1996 is dit bedrag opgetrokken naar f 50.000. In 1996 bedroegen de werkelijk kosten voor vervanging en wachtgeld (niet zijnde wachtgeld en oude samenwerkingsverband) (f 20.957 + f 71.913) f 92.870.

Deze bedragen zijn in de nieuwe systematiek verdisconteerd.

* Niet uitgegeven uren.

In de begroting wordt de totale gemeentelijke bijdrage geraamd op basis van het aantal af te nemen lessen zoals dat is vastgelegd in de huidige Gemeenschappelijke Regeling, te weten 318,17. In de afgelopen jaren zijn in werkelijkheid echter minder uren afgenomen. (1994: 308,86 uren, dus 9,31 uren minder; 1995: 309,56 uren, dus 8,61 uren minder; 1996: 312,70 uren, dus 5,47 uren minder). Om in de startsituatie de budgetten zuiver te kunnen opbouwen en vaststellen, is het aantal uren zoals dat is opgenomen in de Gemeenschappelijke Regeling het uitgangspunt: 318,17. In de nieuwe systematiek wordt uitgegaan van het bedrag dat bij dit aantal uren hoort.

* Balletonderwijs.

In de huidige Gemeenschappelijke Regeling is opgenomen dat het balletonderwijs kostendekkend moet zijn. Kostendekkend betekent in dit verband dat de salaris- en reiskosten van de docent gedekt moeten worden door de lesgeldopbrengst. Er wordt dus geen overhead toegerekend aan het balletonderwijs, terwijl die er wel is.

Overheadkosten worden evenredig over de drie gemeenten verdeeld naar rato van de inwoneraantallen. In de nieuwe systematiek worden dit soort historisch gegroeide situaties losgelaten.

In de uitwerkingen zijn er diverse varianten denkbaar. De werkgroep heeft deze varianten cijfermatig uitgewerkt, doch slechts de meest relevante in deze notitie opgenomen.

Bij het presenteren van cijfers is er immer het gevaar dat die cijfers een eigen leven gaan leiden. De werkgroep stelt met nadruk dat de berekeningen slechts inzicht geven in de uitwerking en effecten van de systematiek en dat er geen verdere conclusies aan verbonden kunnen worden!

2. **Samenvatting begroting 1998**
 (incl. overzicht totale gemeentelijke bijdrage voor vaste en variabele kosten en verdeling kosten per gemeente)

Deze samenvatting bevat de cijfers zoals die zijn opgenomen in de begroting 1998 en is bedoeld als ijkpunt. Hoewel u in de samenvatting de kosten voor de beheerder van het gebouw in Oosterwolde nog ziet staan, zijn deze kosten in de verdere berekeningen weggelaten. Er is wel rekening gehouden met de eerste begrotingswijziging 1998 (middelen voor herbezetting als gevolg van invoering van de 36-urige werkweek).

KOSTEN:

Salariskosten

- overhead (incl beheerder Oosterwolde: f 46.900)	f 292.000
- financieel administratief medewerker	f 78.000
- kapitaallasten	f 77.650
- overige goederen en diensten	f 153.070

Totaal	f 600.720
---------------	------------------

Salariskosten docerend personeel (incl f 26.000 herbezettingsgeld, waarvan f 15.500 is aangewend voor nieuwe functie administratief medewerkster)	f 1.102.920
--	-------------

Salariskosten vervanging	f 81.640
--------------------------	----------

Reiskosten/Overige kosten docerend personeel	f 70.200
--	----------

Totaal	f 1.254.760
---------------	--------------------

Totaal generaal	f 1.855.480
------------------------	--------------------

INKOMSTEN:

Doorberekende overheadkosten	f 29.500
------------------------------	----------

Gemeentelijke bijdrage	f 571.220
------------------------	-----------

Totaal	f 600.720
---------------	------------------

Lesgelden	f 483.760
-----------	-----------

Gemeentelijke bijdrage	f 771.000
------------------------	-----------

Totaal	f 1.254.760
---------------	--------------------

Totaal generaal	f 1.855.480
------------------------	--------------------

Totale gemeentelijke bijdrage voor vaste en variabele kosten

Rekening houdend met:

- beheerder Oosterwolde: kosten f 46.900,--

- 1^e begrotingswijziging 1998: f 26.000,--

Vaste kosten

Totale gemeentelijke bijdrage:

571.220 -/ 46.900 = f 524.320

Variabele kosten

Totale gemeentelijke bijdrage:

745.000 + 26.000 = f 771.000

Begrote verdeling per gemeente

Verdeling vaste kosten naar aantal inwoners (89.327 inwoners)

Verdeling variabele kosten naar aantal uren zoals opgenomen in de huidige Gemeenschappelijke Regeling (318,17 uur)

	VASTE KOSTEN	VARIABELE KOSTEN	TOTAAL
HV	39.470 : 89.327 f 231.680	120 : 318,17 f 290.790	f 522.470
OW	25.094 : 89.327 f 147.290	122,5 : 318,17 f 296.850	f 444.140
WW	24.763 : 89.327 f 145.350	75,67 ; 318,17 f 183.360	f 328.710
Totaal	f 524.320	f 771.000	f 1.295.320

3. **Benodigd budget in de nieuwe situatie**

De werkgroep heeft de begroting 1998 zoals die hiervoor is weergegeven, vertaald naar de nieuwe systematiek (product "basisfunctie" en product "onderwijs/activiteiten").

Daarbij is een deel van de kosten basisfunctie toegerekend aan het product "onderwijs/activiteiten" conform hetgeen in hoofdstuk C. bij punt 5b uiteen is gezet.

In de berekening zijn de volgende percentages gehanteerd:

Basisfunctie 55 %

Toerekening O en A: 45 %

Deze verdeling is gebaseerd op een globale indicatie van de verhouding qua werkzaamheden zoals die op dit moment binnen de overhead verricht worden. Een gedetailleerd overzicht van deze verdeling is beschikbaar. Wijzigingen in deze verdeling hebben een marginaal effect op de cijfers en zijn daarom in het kader van deze notitie niet relevant.

In deze vertaalslag is geen rekening gehouden met eventuele kosten die het gevolg zijn van de verzelfstandiging, zoals

- a. het afdekken van bedrijfsrisico's
- b. noodzakelijk formatie
- c. afhandeling "oude" verplichtingen

ad. a.

In het hoofdstuk m.b.t. de organisatorische en personele aspecten is reeds aangegeven dat het in de nieuwe situatie noodzakelijk is dat er op het gebied van personeelswerk extra menskracht ingezet moet worden. Daarnaast verdient het afdekken van de risico's de nodige aandacht.

Voor wat betreft de nieuwe verzelfstandigde instelling gaat het concreet om:

Het aanstellen van een personeelsfunctionaris

0,4 fte, schaal 10; geschatte kosten f 40.000,--

verdeling: basisfunctie 25%;

O & A 75%

ad. b.

Kosten voor vervanging bij ziekte

Om de risico's m.b.t. de kosten voor vervanging bij ziekte te kunnen afdekken moet het mogelijk zijn om een reservering op te bouwen. Daartoe lijkt een percentage van 6% van de totale loonsom een redelijk uitgangspunt.

6% van f 1.426.020 is f 85.500 (dit is exclusief ziekgeld/wachtgeld balletdocente)

In de begroting 1998 is voor deze post opgenomen f 81.640 (dit is inclusief ziekgeld/wachtgeld balletdocente).

ad. c.

Omdat er uitgegaan wordt van een z.g. schoon budget zijn de volgende posten niet meegenomen in de hierna volgende berekening

- beheerder/conciërges
- wachtgeld verplichtingen oude samenwerkingsverband (orgeldocent, hfabradocent en viooldocent)
- ziekgeld/wachtgeld verplichtingen huidige instelling (balletdocente)
- IZA gepensioneerden

Bij gelijkblijvende rechtspositie (CAR/UWO) zullen er geen al te grote verschillen in de kosten voor (docerend) personeel ontstaan.

4. **Factoren die verschuivingen tussen de onderlinge budgetten per gemeente veroorzaken.**

Uit de gemaakte berekeningen bleek dat er ten opzichte van de huidige verdeling, in alle gevallen, een verschuiving in de budgetten per gemeente optreedt. Deze verschuiving wordt veroorzaakt doordat er in de nieuwe situatie een deel van de (huidige vaste) kosten toegerekend wordt aan de basisfunctie. Omdat de verhouding tussen inwoners en het aantal af te nemen lesuren per gemeente fors verschilt, ontstaan daardoor verschuivingen in de totale gemeentelijke bijdrage.

Het blijkt dat deze factor van grote invloed is op de hoogte van de onderlinge deelbudgetten.

Naast de verhouding inwoners/lesuren is er nog een tweetal factoren die van grote invloed zijn op de onderlinge deelbudgetten. Daarbij gaat het om: de lesgeldopbrengst per lesuur per onderwijssoort in combinatie met het afnamepatroon qua onderwijssoort per gemeente. In de voorgaande berekeningen is met gemiddelden gerekend. Dit houdt in dat er in deze berekeningen geen rekening is gehouden met het afnamepatroon per gemeente en dus ook niet met de lesgeldopbrengst per gemeente.

5. **Tussentijdse toetsing bij colleges van de drie deelnemende gemeenten**

Uit alle gemaakte berekeningen blijkt dat er hoe dan ook verschuivingen in de onderlinge budgetten optreden en dat bij een gelijkblijvend product "onderwijs/activiteiten" (zoals opgenomen in de huidige gemeenschappelijke regeling) er een kostenverhoging optreedt.

Dit betekent dat het uitgangspunt om de omvang van de budgetten per gemeente overeen te laten komen met de omvang van de gemeentelijke bijdrage in de huidige situatie (zoals dat is geformuleerd hoofdstuk C punt 4) alleen gestand kan worden gedaan indien het huidige afnamepatroon wordt gewijzigd.

Daarom is er ook een variant uitgewerkt waarbij recht wordt gedaan aan de ontwikkelingen zoals die zich de afgelopen jaren hebben voorgedaan, n.l. dat er in Heerenveen en Weststellingwerf een wachtlijst is en dat in Ooststellingwerf, als gevolg van diverse wervingsacties, het aantal niet ingevulde uren sterk afneemt.

Echter, omdat ook deze variant qua financiën hoger uitkomt dan de budgetten per gemeente in de huidige situatie heeft het Dagelijks Bestuur besloten deze variant bij de betrokken Colleges informeel te toetsen op haalbaarheid.

Naar aanleiding van de reacties van de betrokken Colleges heeft het bestuur de werkgroep opdracht gegeven om een cijfermatige uitwerking te presenteren binnen de bedragen zoals die zijn opgenomen in de begroting 1998 en niet uit te gaan van de werkelijke situatie. De uitwerking van deze variant laat zien dat indien de exploitatie plaats moet vinden binnen de begroting 1998, het aantal uren extra daalt naar 295 uur, met als gevolg dat de wachtlijsten langer worden.

6. **Samenvatting.**

- a. **Benodigd budget op basis van huidige exploitatie en huidige omvang van het onderwijsaanbod.** Indien van de nieuwe verzelfstandigde instelling gevraagd wordt om qua exploitatie op hetzelfde niveau te functioneren als in de huidige situatie en qua aanbod en omvang hetzelfde product te leveren als in de huidige situatie dan heeft de instelling de volgende budgetten per gemeente nodig:

Verdeling basisfunctie naar aantal inwoners (89.327 inwoners)
Verdeling O & A naar aantal uren HV 124, OW 115, WW 79 (tot. 318)

BASISFUNCTIE		O & A	Lesgeld	Totaal	(VGL. Begr. 1998)
f 378.070		f 1.384.060	f 422.950/-	f 1.339.180	
HV	39.470 : 89.327 f 167.050	124 : 318 f 539.70	f 169.850/-	f 536.900	f 522.470
OW	25.094 : 89.327 f 106.210	115 : 318 f 500.520	f 152.960/-	f 453.770	f 444.140
WW	24.763 : 89.327 f 104.810	79 : 318 f 343.840	f 100.140/-	f 348.510	f 328.710

Het geleverd product komt in dit geval overeen met werkelijke situatie op dit moment; omvang totaal product blijft gelijk. Geen gevaar voor wachtgeldverplichtingen.

HV	124 uur
OW	115 uur
WW	79 uur
Totaal	318 uur

- b. **Omvang onderwijsaanbod op basis van begroting 1998.** Indien van de nieuwe verzelfstandigde instelling gevraagd wordt om de exploitatie en het aanbod te realiseren binnen de bedragen zoals die genoemd zijn in de begroting 1998 dan zal het resultaat er als volgt uit zien:

Bijdrage vlg Begroting 1998	Aantal uren wat hiervoor geleverd wordt in nieuwe situatie	Aantal uren wat opgenomen is in huid. Gem. Reg.	Aantal uren wat in werkelijkheid in de huidige situatie wordt gegeven
HV f 522.470	117 uur	120 uur	124 uur
OW f 444.140	112,5 uur	122,5 uur	115 uur
WW f 328.710	73,75 uur	75,67 uur	79 uur
Totaal	303,25 uur	318,17 uur	318 uur

Om de inkrimping in uren zichtbaar te maken moet er dus een vergelijking gemaakt worden tussen de uren die geleverd worden binnen de bedragen van de begroting 1998 en de uren die in de werkelijke situatie op dit moment worden uitgegeven. Dit geeft het volgende beeld.

HV	124 - 117	= -/ 7 uur
OW	115 - 112,5	= -/ 2,5 uur
WW	79 - 73,75	= -/ 5,25 uur
Totaal	318 - 303,25	= -/ 14,75 uur

N.B. alle uren en cijfers zijn exclusief ballet.

BIJLAGE 1

INDELING AANBOD PRODUCT "ONDERWIJS EN ACTIVITEITEN" (overeenkomstig de huidige situatie)

STRUCTUREEL AANBOD

(gebaseerd op jaarlessen met regelmatig contact tussen docent en leerling)

* Algemeen en Oriënterend aanbod

- algemene muzikale vorming
- algemene dans vorming

* Instrumentaal/vokaal onderwijs

* Opleiding voor korpsmuzikanten

* Dansonderwijs

* Koor/orkest/ensemble

- kamerkoor
- kinderkoor
- fluteband
- slagwerkensemble
- e.d.

CURSORISCH/PROJECTMATIG AANBOD

(gebaseerd op kortlopende planning)

* Modulair aanbod

- koristenopleiding
- instrumentale oriëntatie

* Cursorisch aanbod

- koor-/korpsscholing
- muziekbeluisteren
- kennismaken met muziek
- muziek op schoot
- muziekexpressie voor verstandelijk gehandicapten
- volkdansmuziek
- muziek met en voor asielzoekers
- e.d.

* Projectmatig aanbod

- uitvoeringen en concerten
- studieweekenden
- excursies
- workshops
- e.d.

EXPERIMENTEEL EN INNOVATIEF AANBOD

509201100413
1303201100750

BIJLAGE 2

VOORBEELD SCHEMA OMSCHRIJVING PRODUCTEN.

Naam: Instrumentaal/Vokaal onderwijs
Soort: Jaarles
Discipline: Muziek
Definitie: Het leren bespelen van een instrument
Omschrijving en toelichting:
.....
Mogelijkheden: accordeon, altviool, basgitaar enz. enz.

Fasering, opbouw en duur: Vier fasen van twee jaar met één extra jaar;
gemiddelde lesduursleutel van 0.33 uur per leerling, waarbij de werkelijke
lesduur afhankelijk is van de groepsgroote en de lesfrequentie.

Frequentie: Wekelijks; tweewekelijks

Periode: Gedurende schoolseizoen

Aantal weken per jaar: 40/20

Aantal adviesuren: n.v.t.

Kostensoorten w.o.

- personeelskosten
- huisvestingskosten
- inzet derden
- materiaalkosten
- huur instrumentarium
- toerekening indirecte kosten
- toerekening overhead

Deelnemersbijdrage: inkomensafhankelijk

Prestatie-indicatoren:

- aantal deelnemers: afhankelijk van de fase, doch gemiddeld 3 per uur
- aantal contacturen: afhankelijk van de fase, de groepsgroote en de lesfrequentie
- aantal deelnemerscontacturen: idem

Kostprijs subsidiënt: f (per uur op jaarbasis)



nr. 9900-100-034	
MUZIEK- en DANSSCHOOL INGEKOMEN	
20 JAN 2000	
aigedaan /	gezien
dd.	par.

Muziek- en dansschool Schoterwerven

T.a.v

Postbus 285

8440 AG Heerenveen

Datum

19 januari 2000

Ons kenmerk

muziekschool/adm/00-041

Onderwerp

Dispensatie

Behandeld door

Doorkiesnummer

(030) 6969033

Wilt u bij beantwoording steeds de datum en ons kenmerk vermelden.

Geachte heer

Naar aanleiding van de brief van 12 januari 2000, waarin u vraagt om dispensatie van de verplichte aansluiting bij PGGM, berichten wij u het volgende.

Sedert 1 januari 1999 is de verplichtstelling van PGGM zondermeer van toepassing op geprivatiseerde muziekscholen. Tot 1 januari 1999 was de verplichtstelling van PGGM zodanig geformuleerd dat instellingen die waren aangesloten bij ABP niet onder de werking van de verplichtstelling vielen. Door deze tot 1 januari 1999 bestaande formulering bestond er in de praktijk voor privatiserende instellingen de (keuze)mogelijkheid om via de verkrijging van de B3-status de verplichte toepassing van de PGGM-regeling te vermijden.

Teneinde ongewenste samenloop van verplichte pensioenregelingen te voorkomen wordt in de huidige aanvraagprocedure voor de status van B3-instelling zowel door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties als door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid als door het ABP getoetst of er sprake is van een andere, verplichte (bedrijfstak)pensioenregeling.

Wij hebben begrepen dat ten aanzien van uw muziekschool de besluitvorming om de aanvraagprocedure voor de B-3 status te starten dateert van een moment gelegen vóór 1 januari 1999. In de informatie die een rol heeft gespeeld in het besluitvormingstraject is in grote mate nog uitgegaan van de tot 1 januari 1999 bestaande mogelijkheid om te kiezen voor de B3-status. Mede gelet op deze omstandigheid zijn wij bij wijze van uitzondering bereid uw instelling dispensatie te verlenen van de verplichte aansluiting bij PGGM.

Voorwaarde voor deze dispensatie is dat de B-3 status wordt verleend en dat u de pensioenvoorziening daadwerkelijk bij het ABP onderbrengt. Zodra wij van u daarover een bevestiging hebben ontvangen, zullen wij het formele dispensatiebesluit afgeven.

Wij vertrouwen erop u met bovenstaande voldoende te hebben geïnformeerd en wachten uw nadere berichten af.

Met vriendelijke groet,
PGGM

Hoofd Beleidsontwikkeling, Marketing en Juridische Zaken

Kroostweg-Noord 149, Zeist
Postadres: Postbus 117, 3700 AC Zeist

Telefoon (030) 6969911
Fax (030) 6969153

Juridische en Fiscale Zaken Pensioenen

Postbus 2677, 8401 DD Heerlen

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken
en Koninkrijksrelaties
t.a.v. mevr.
Postbus 20011
2500 EA 's-Gravenhage

Heerlen,
14 november 2005

Bezoekadres:
Oude Lindestraat 70
6411 JS Heerlen

Telefoon:

Behandelaar:

Fax:
045 - 579 3758

Bijlage(n):
diverse

ons kenmerk:
JFZ.B3.voorwaarden

uw kenmerk:
n.v.t.

Onderwerp: "oude B3"-voorwaarden

Geachte mevrouw

Op verzoek van de heer (BZK) doen wij u hierbij informatie toekomen betreffende de "oude" B3-voorwaarden. Het zijn de voorwaarden als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b, van de Wet privatisering ABP (WPA). Wij verzoeken u deze brief aan de heer ter hand te stellen.

De zogenoemde B3-voorwaarden zijn neergelegd in het "Besluit houdende vaststelling regels inzake toepassing van artikel B3 van de Algemene burgerlijke pensioenwet". Dit besluit is gepubliceerd in Staatscourant 96 van 18 mei 1995 (een kopie van dit besluit gaat bij deze brief).

Aan dit besluit ontleen wij het volgende.

(1.) Ten van naamloze en besloten vennootschappen:

doelstelling of mede doelstelling moet zijn het verrichten van werkzaamheden die door de overheid worden aangemerkt als te behoren tot een terrein van belangenbehartiging dat de overheid zich als eigen zorg aantrekt, met dien verstande dat gewaarborgd dient te zijn dat de werkzaamheid geharmoniseerd moet zijn met het overheidsbeleid.

ten aanzien van de arbeidsvoorwaardenregeling inzake de salarissen en de overige arbeidsvoorwaarden moeten normen worden gehanteerd, die voor zoveel mogelijk overeenkomen met die welke gelden voor vergelijkbaar personeel van gelijkwaardige overheidsdiensten.

de instelling moet in een zodanige financiële verhouding staan tot de overheid, dat de aandelen van de instelling in overwegende mate in handen zijn en blijven van een of meer publiekrechtelijke lichamen.

L
O
L
L
N
O
O
U

Bij de beoordeling of een instelling voldoet aan de voorwaarden worden aldus in aanmerking genomen:

met betrekking tot de doelstelling als zodanig:

- . de inhoud van een wettelijke regeling (ook in materiële zin) van het zorgterrein;
- . het door de overheid verrichten van soortgelijke werkzaamheden;
- . oprichting (mede) door de overheid.

Met betrekking tot de harmonisatie met het overheidsbeleid:

- . de samenstelling van de algemene vergadering van aandeelhouders of van de raad van commissarissen.

Met betrekking tot de arbeidsvoorwaardenregeling:

- . statutaire bepalingen en
- . verklaringen van de algemene vergadering van aandeelhouders of van de raad van commissarissen.

Met betrekking tot het aandelenbezit:

- . statutaire bepalingen inzake het directe dan wel middellijk aandelenbezit.

(2.) Met betrekking tot stichtingen en verenigingen is het volgende van belang.

Doelstelling: als doelstelling of mede als doelstelling hebben het zonder winstoogmerk verrichten van werkzaamheden, die blijkens het daadwerkelijk handelen van de overheid worden aangemerkt te behoren tot een terrein van belangenbehartiging, dat de overheid zich als eigen zorg aantrekt, met dien verstande dat in elk geval:

- . waarborgen aanwezig zijn dat de werkzaamheid van de instelling is geharmoniseerd met het overheidsbeleid;
- . de instelling in algemene zin op overeenkomstige wijze wordt beheerd als eigen diensten van de overheid.

Financiële verhouding: de uitgaven – voor zover niet gedekt uit de opbrengst van goederen en diensten – moeten in overwegende mate gefinancierd worden uit regelmatig door publiekrechtelijke lichamen (waarvan het personeel ambtenaar/overheidswerknemer is in de zin van Abp-wet/WPA) rechtstreeks ter beschikking gestelde gelden, dan wel op andere wijze in een zodanige financiële verhouding staan tot een of meer publiekrechtelijke lichamen, dat zij in hun financiële gedragingen en/of mogelijkheden in financieel opzicht feitelijk op overeenkomstige wijze van de overheid afhankelijk zijn als eigen diensten van de overheid.

opmerking:

In beginsel wordt de mogelijkheid open gehouden om in zeer bijzondere gevallen tot aanwijzing van een stichting of vereniging over te gaan, indien niet volledig wordt voldaan aan voormelde voorwaarden.

Voorts geldt dat wijzigingen van de statuten en van de financiële verhouding binnen drie maanden aan het bestuur van ABP moeten worden gemeld.

H
G
H
H
H
G
G
G

Wettelijke regelingen.

Ingevolge de Wet privatisering ABP (WPA) – Wet van 21 december 1995 – wordt (mede) als overheidswerknemer aangemerkt degene die in dienst is van een privaatrechtelijk lichaam dat met ingang van een datum gelegen na 31 december 1995 door Onze Minister, op grond van de doelstelling en financiële verhouding tot een of meer publiekrechtelijke lichamen, met inachtneming van artikel 3 (WPA) is aangewezen als lichaam waarvan de werknemers deelnemen in de Stichting Pensioenfonds ABP (artikel 2, derde lid, onderdeel b, WPA).

Ingevolge artikel 3 WPA geschiedt een aanwijzing door de minister na overleg met de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en op voordracht van het Bestuur van het ABP. In deze voordracht geeft het Bestuur aan of wordt voldaan aan de te stellen eisen terzake van doelstelling en financiële verhouding van het privaatrechtelijke lichaam tot een of meer publiekrechtelijke lichamen, alsmede of aan een aanwijzing voorwaarden dienen te worden verbonden.

De voorwaarden zijn die welke in punten (1) en (2) zijn genoemd.

Een aanwijzing op grond van artikel B3 van de Abp-wet wordt ingaande 1 januari 1996 aangemerkt als een aanwijzing bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b, WPA.

Bij Wet van 18 oktober 2001 (Staatsblad 537) is de WPA gewijzigd.

Vanaf 16 november 2001 geldt als nieuwe aanwijzingsvoorwaarde dat de arbeidsvoorwaarden van de werknemers van het lichaam (een op een) overeenkomen met de arbeidsvoorwaarden van het personeel dat werkzaam is in een van de sectoren genoemd in artikel 1, onder q, onderdeel 1 tot en met 8, WPA, dat voor het tijdstip, bedoeld in artikel 21, derde lid, WPA met inachtneming van artikel 3 is aangewezen als lichaam waarvan de werknemers deelnemen in de Stichting Pensioenfonds ABP.

De werknemers in dienst van het aan te wijzen lichaam dienen op de dag voorafgaande aan het tijdstip waarop de beoogde deelneming op basis van die aanwijzing in werking zal treden.

De nieuwe aanwijzingsvoorwaarde geldt voor verzoeken om aanwijzing die ingediend zijn vanaf 16 november 2001.

Wij vertrouwen u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
namens de Directieraad

hoofd Juridische en Fiscale Zaken Pensioenen

18112005

Invulling aanwilsvoorwaarde van financiële verhouding, vanaf 1995

Tot 1995

"De instelling in een zodanig financiële verhouding staat tot de overheid dat gewaarborgd is dat de uitgaven van de instelling (voor zover niet gedekt door inkomen uit de opbrengsten van goederen en diensten, rente etc) jaarlijks in overwegend mate worden gefinancierd door het subsidiërende publiekrechtelijke lichaam, dan wel dat de financiële verhouding met dat lichaam op overeenkomstige wijze is aangegaan (voor 90%)"

Vanaf 1995

"De instelling in een zodanig financiële verhouding staat tot de overheid dat gewaarborgd is dat de uitgaven van de instelling (voor zover niet gedekt door inkomen uit de opbrengsten van goederen en diensten, rente etc) jaarlijks in overwegende mate worden gefinancierd door het subsidiërende publiekrechtelijke lichaam, dan wel dat de financiële verhouding met dat lichaam op overeenkomstige wijze is aangegaan (percentage verlaagd naar 51%)"

Rond 1997

Financiële verhouding: overwegend gesubsidieerd door de overheid (stichting/vereniging) of de aandelen zijn in meerderheid in handen van de overheid (vennootschappen)

2000

Financiële relatie van de instelling met de overheid

- stichtingen/verenigingen: subsidie met een (tijdelijke) waarborg voor financiering van de uitgaven
- NV's BV's: de aandelen zijn middellijk of onmiddellijk in overwegende mate in handen van een overheidslichaam

ABP vroeg in die tijd garant te staan voor de ABP-premieafdracht (pensioen).

Aanwilsvoorwaarde statutaire doelstelling, vanaf 1995

Doelstelling als door de overheid aangemerkt als te behorend tot een terrein van belangenbehartiging dat de overheid zich als eigen terrein aantrekt. Een en ander in ruime zin.